

ZAPISNIK

50. skupne seje mestnega zbora MLOL

z dne 10. 12. 1954

Mestni ljudski odbor
glavnega mesta
Ljubljane.
Tajn. Skupšč. pisarna

Skupščina pravnih

Ljubljana, dne 17. XII. 1954

A. P O P R A V K I

k 49. skupni seji MLO gl. mesta Ljubljane z dne 3. decembra 1954.

Prosim, da izvršite popravke pri naslednjih sklepih:

18. s k l e p: Odlok o spremembah odloka o razpisu nadomestnih volitev je pravilno za 51. in 55. enoto.

21. s k l e p : se pravilno glasi:

Potrjeno je bilo imenovanje direktorjev gospodarskih organizacij:

za direktorja "Oljarne" Ljubljana tov. Ivan Pakiž,

" " podjetja "Tehnoinpeks" tov. Angel Preaton

" " " "Turistični biro" tov. Pečnik Peter

" " " "Agroservis", tov. Rudi Vidergar

Mandatno imunitetna komisija

Pravni odsek Tajništva MLO

Tajništvo za gospodarstvo MLO

Odsek za personalno evidenco.

B. S K L E P I

50. skupne seje Mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO glavnega mesta Ljubljane, dne 10. decembra 1954

1. s k l e p : Poročilo o ukrepih glede imobilizacije presežnih sredstev po družbenem planu za leto 1954 je bilo sprejeto v celoti. V zvezi s poročilom so bili sprejeti še naslednji sklepi:

a/ sprejeto je bilo pooblastilo, da Svet. za gospodarstvo MLO po pregledu situacije v zavodu za Socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana odredi dopolnilni doprinos v višini do 2 %.

b/ odobri se obremenitev MLO-a za din. 151.000.000.- na račun pomanjšanja izdatkov ali povečanja dohodkov za leto 1955.

c/ Pooblasti se predsednika MLO, da angažira sredstva proračunske rezerve za pokritje primanjkljaja do 60 % plač oz. nagrad uslužbencem MLO.

2. s k l e p: sprejeto je bilo poročilo o problematiki preskrbe mesta Ljubljane z mlekom. S tem v zvezi so bili sprejeti tudi naslednji ukrepi:

- a/ izvrši se spojitev sedanjih podjetij Zadrúžne mlekarne in "Mleka" po že osvojenih predlogih delavskih svetov obeh podjetij.
- b/ po izvršeni spojitvi se izločijo mlečne restavracije kot samostojna gostinska podjetja oz. gostišča.
- c/ Po izvršeni spojitvi in izločitvi mlečnih restavracij se mlekarne organizira kot finančno samostojni savod ali kot komunalno podjetje. To naj se izvrši po stanju 31.XII.1954.
- č/ Intervenira naj se pri Izvšrnem svetu Ljudske skupščine LRS, da se izvede rajonizacija odkupnih področij za mleko in zagotovi ljubljanski mlekarji zadostno odkupno področje.
- d/ Priporoči se IS LRS ureditev odnosov med centralnimi konzumnimi mlekarnami na področju LRS in področnimi mlekarnami, ki naj bi nastopale v glavnem kot zbiralnice mleka in le delno kot predelovalnice viškov mleka po direktivah centralnih mlekar. Tudi področne mlekarne, bi morale imeti status ustanov ali komunalnih podjetij.
- e/ Vse ostale mlekarne izven centralnih potrošnih in zbiralnih področij naj se organizirajo po enotnem kriteriju
- f/ V republiškem merilu naj se osnuje centralni organ (institut) za mlekarstvo z nalogo, da zbira in zasleduje problematiko mlekarstva od proizvodnje do potrošnika in na podlagi ugotovitev daje predloge za urejanje in reševanje mlečnega gospodarstva.
- g/ Mlekarnam naj se dovoli regres na pogonsko gorivo in mazivo ter olajšave pri nabavi rezervnih delov za mlekarne stroje in transportna sredstva.
- h/ Predlaga se, naj IS LRS ~~za~~ podvzame vse ukrepe, da se Tovarni močnih krmil zagotovi preskoba s surovinami.

Tajništvo za gospodarstvo MLO

Odsek za proračun MLO.

Iz skupščinske pisarne:

Z A P I S N I K

50.skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila v petek, dne 10.decembra 1954 od 16.30 do 20.30 ure v sejni dvorani Magstrata v Ljubljani.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora tov.dr. Marijan D e r m a s t i a začne sejo, ki je bila sklicana na podlagi 89.člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi tov. Silvo Š i v i c , tajnik MLO.

Predsednik predlaga, da se za overitelja zapisnika izvolita ljudska osbornika: Č o t a r ing. Radota in Š i t a r Franca.

Predlog je bil soglasno sprejet.

Seja je sklepčna, ker je od 65.odbornikov mestnega zbora prisotnih 50, od 57 odbornikov zbora proizvajalcev pa 46.

Izostanek so opravičili: Bajuk-Sagadin-Stanka, Kovačič Leo, Krajger Olga, Marentič ing. Vera, Mazovec Lado, Nebec Franc, Novak Franc, Pozaršek Franc, Trtnik Tone, Vrhunc Viljem, Žagar-Tomočević-Fani, Bizjak Karol, Fortuna Lojze, Kavelar Franc, Mikanec Mato, Nedeljkovič Vukadin, Pečar Franc, Sintič Božo, Smrekač Ludvik.

Izostanka niso opravičili: Keber Jože, Pešan Brane, Vodopivec Vlado, Vršnik Lojze, Strojinc Franc, Vidmar Ivan, Vogelnic Stane.

Zapisnik 49.skupne seje mestnega zbora in zbora proizvajalcev MLO prečita tov. Š i v i c Silvo, tajnik MLO.

2

Predsednik MLO da prečitani zapisnik v razpravo.

Soglasno sprejeto.

Za tem poda tov. Š i v i c Silvo, tajnik MLO, naslednje poročilo:

"Doslej se niso vršili zbori volivcev na 4.volilni enoti/Klanjšek Aad/, ki se bo vršil dne 13.decembra 1954 ter na 22.volilni enoti /Novak Ivan/ je pa določen datum za 14.decembra 1954 v prostorih ECŽ, danes pa se vršita dva zbora volivcev in sicer za 36.volilno enoto /Pozaršek Frano/ v Kulturnem domu Hrušica in Domu "Partizan", Štepanja vas.

Doslej je bilo izvršenih 74 zborov volivcev.

Doslej smo prejeli 22 zapisnikov zborov volivcev in to za naslednje volilne enote: 1,2 /skupno/, 5, 7, 8, 11,12 /skupno/, 15, 18, 27, 35, 37, 41, 42 /skupno/, 43, 45, 46 /skupno/, 56, 57, 59 in 68. Prejeli smo tudi en zapisnik zborov volivcev zbora proizvajalcev in to 33.volilne enote Tovarne "Pletenina" /odbornik P r i n č i č Lado/. Na dnevnem redu je bilo formiranje komun."

Predsednik nato predlaga naslednji

d n e v n i r e d :

1. Razprava o ukrepih glede imobilizacije presežnih sredstev po družbenem planu za leto 1954.
2. Razprava o problematiki preskrbe mesta z mlekom.
3. Poročilo o socialnem varstvu odraslih oseb na območju Ljubljane.
4. Razprava in sklepanje o ustanovitvi Centra za izvenarmadno vojaško vzgojo ljudstva.
5. Gospodarske zadeve.
6. Personalne zadeve.

Predsednik da predlagani dnevni red v razpravo.

Ker ni bilo nobenih pripomb, je bil dnevni red

s o g l a s n o s p r e j e t

**Ad 1. RAZPRAVA O UKPEPIH GLEDE IMOBILIZACIJE PRESEŽNIH SRED-
STEV DO DRUŽBENEM PLANU ZA LETO 1954.**

Poročilo v zvezi s to točko dnevnega reda poda tov.predsednik Sveta za goapsodarstvo MLO tov. K l e m e n č i č ing. Ivo, kakor sledi:

Za ureditev stanja na tržišču, ki se je v zadnjih mesecih odražalo v tendenci zvišanja cen, je bil sprejet sklep, da se v okviru vse države imobilizirajo konjunkturni dobički, to so sredstva, ki niso vplivala na povečanje narodnega dohodka, ampak so obratno zniževala realno vrednost zaslužka in s tem življenjski standard. Ta sklep sam na sebi je vsekakor pravilen, vendar se nikakor ne bi mogli strinjati s načinom izvedbe, kakor ga je prvotno predlagala zvezna administracija. Za posamezne republike so bili namreč določeni fiksni zneski, ki pa nikakor niso zagotavljali pravilne izvedbe omenjenega sklepa. Zato je doživel tudi bistveno spremembo v Zvezni skupščini, ki je sprejela sklep, da republike odvedejo polovico vseh presežnih dohodkov. Tudi za sam izračun tega presežka je določen enoten kriterij, ker je njegova osnova zvezni družbeni plan, ki ni vpošteval različnih cen. Za zagotovitev tega sklepa je bila določena akontacija v višini 22 milijard, od katere odpade na LR Slovenijo cca 8 milijard, ki se pa mora vplačati v višini $\frac{2}{3}$ do 15. januarja, ostanek pa do konca februarja. Ta akontacija pa v bistvu ni merilo za višino celotnega vplačila, ki se bo izvršilo šele ob odobriti letnih bilanc.

Iz tega torej lahko sklepamo, da je zagotavljea pravilna razdelitev tega vplačila, ostaja pa seveda odprto vprašanje, ali predstavlja ta sredstva v celoti konjunkturne dobičke ali ne, o čemer bom omenil kasneje nekaj zgovornih števil. V interesu stabilizacije tržišča in s tem življenjskega standarda delovnega človeka pa moramo seveda ta sklep pozdraviti in podvzeti vse mere, da se izvrši.

Če hočemo prikazati, kakšne posledice bo imel ta ukrep na naš plan, mi dovolite, da vas na kratko spomnim števil iz našega prvotno sprejetega plana.

Po sprejetem družbenem planu so bili predvideni dohodki v višini 3,801 milijard.

Planirani izdatki:

1. Proračun.....	1.510
2. Proračun investicije...	884
3. 35%-na participacija LRS	919
4. Sklad za sam.razpolaganje	148
5. Sklad za kreditiranje inv.	340
S k u p a j	3.801

Spomniti vas moram, da je bilo ob sprejemanju tega plana izrecno ugotovljeno, da so planirana sredstva minimalna in so predstavljala kritje minimalnih potreb. Dokaz za to je bila primerjava planirane akumulacije za leto 1954 in realizacije akumulacije v letu 1953, ki je bila za 1.800 milijonov višja od prve. To pa je obenem tudi dokaz, da MLO ni vršil pritiska na podjetja, da bi iskala povečanje dohodka z dviganjem cen.

Po rebalansu na podlagi polletne realizacije družbenega plana in proračuna dohodkov smo predvidevali realizacijo dohodkov v višini 5.657 milj.

Izdatke po rebalansu pa smo predvidevali skedee:

1. Proračun 1	1.525
2. Proračun investicij.....	1.367
3. Participacije 35% LRS.....	1.569
4. Sklad za samostojno razpolaganje.....	731
5. Sklad za kreditiranje investicij.....	465
S k u p a j	5.657

Če odbijemo participacije LRS in sklade podjetij, ostane MLO-u sredstev v višini 3.357 milijard.

Z ozirom na to, ker je bil rebalans družbenega plana izdelan na podlagi matematičnega izračuna izpolnitve družbenega plana v II. polletju v isti višini kot v I. polletju, je bil sprejet sklep, da se eventuelni viški dohodkov nad planom razdelijo 50% za gospodarske investicije, 50% pa za stanovanjsko-komunalno izgradnjo.

Po oceni, ki smo jo izvršili pred kratkim na podlagi obračunov realizacije prvih treh kvartalov in ocenitve ter predvidevanj

realizacije samih podjetij za zadnji kvartal pa predvidevamo realizacije dohodkov 5.812.

Po odbitku republiške participacije /35%/ in skladov podjetij bi torej znašala sredstva MLO 3.483 milj., t.j. 126 milj. več kakor smo predvidevali po rebalansu.

Razen tega pa so še bila ostvarjena po petem II.1954 sredstva na račun davka na presežne plače iz leta 1953 v višini 537 milj. Ta sredstva niso bila upoštevana v bilanci dohodkov in izdatkov za leto 1954, ker so bila pod zaporo in njihova uporaba ni bila znana. Sproščena so bila šele kasneje in to pod pogojem, da jih uporabimo za dovršitev "Gradis-ove in "Impex-ove" zgradbe stanovanjskih blokov Papirnice Vevče in Direkcije JDŽ ter gradnjo trafopostaj. Na tej podlagi je bilo prenešeno 400 milj. na sklad za stanovanjsko izgradnjo, 100 milj. pa v sklad za financiranje gospodarskih investicij.

Če upoštevamo, da so se natekala v ta sklad razen v proračunu predvidenih sredstev še sredstva iz vrnjenih anuitet, nekaterih odpovedanih posojil, obresti, presežek sklada iz leta 1953 ter omenjenih 100 milj., odobreno pa je bilo investicijskih kreditov v višini 946 milj. Odobreni krediti so sicer višji od razpoložljivih sredstev, to pa zato, ker se je hotelo radi slabih dosežanj izkušeni zagotoviti polno mobilizacijo vseh razpoložljivih sredstev in zagotoviti kontinuiteto investicijskih del do odobritve družbenega plana za leto 1955.

To bi bila torej slika sedanjega stanja naših dohodkov in izdatkov.

Imobilizacija presežnih dobičkov, ki se mora izvršiti po sklepu Zvezne skupščine, pa ima za posledico povišanje participacije LRS od 35% na 45%, t.j. od 1620 na 2083 milj. S tem pa se dohodki MLO zmanjšajo od 3483 milj. na 3020 milj., t.j. 463 milj. Če torej izhajamo iz dohodkov 3020 milj. din, s katerimi bi MLO po povišanju republiške participacije na 45%, razpolagal ter ji primerjamo s izdatki, pridemo do naslednjega rezultata:

Dohodki skupaj:	3020 milijard
Izdatki:	3840 milijard
1. za proračun	1525
2. za proračun investicij	1367
3. odobreni krediti za gospodarske investicije ...	948
Primanjkljaj znaša torej	820 milj.di

Ker bodo sredstvom predvidena za proračunske izdatke v celoti porabljeni, moramo iskati vir za kritje primanjkljaja le v zniževanju izdatkov za proračunske ~~razne~~ investicije in v črtanju že odobrenih kreditov za gospodarske investicije. Ta primanjkljaj pa se takoj zniža za 203 milj., ker so sredstva za kritje odobrenih kreditov za gospodarske investicije predvidena v omenjenih dohodkih le v višini 465 milj./t.j.340 milj. plus 125 milj./, sklad pa ima danes na razpolago 668 milj.t.j. 203 milj. več kot predvidevajo dohodki. Ta razlika izvira iz omenjenih 100 milj.iz davka na presežne plače iz leta 1953 ter iz natečenih anuitet in odpovedanih kreditov.

Torej bom govoril od sedaj naprej o primanjkljaju 617 milj. Tovariši ljudski odborniki!

Kot vidite, se pred MLO postavlja odgovorna naloga. Predno pristopimo k potrebnim ukrepom, smatra Svet za gospodarstvo MLO za potrebno, opozoriti MLO na ekonomsko upravičenost zvezne odločitve za imobilizacijo presežnih sredstev, na drugi strani pa na položaj in okoliščine, v katerih naj bi MLO izpolnil postavljeno nalogo.

Mislím, da moramo istočasno ugotoviti kot pravilno in nujno, da vzporedno s porastom gospodarske moči, t.j.proizvodnje in narodnega dohodka se sorazmerno večajo tudi sredstva ljudskih odborov. Razumljivo je, da gospodarski razvoj terja tudi več sredstev za prosvetno, socialno, kulturno, zlasti komunalno dejavnost. Če s tega stališča ocenjujemo položaj mesta Ljubljane, nam zadnja tri leta dajejo naslednjo sliko:

Vrednost proizvodnje se je razvijala tako-le:

1952	=	100
1953	=	106.4
1954	=	119.7

Vrednost industrijske proizvodnje pa je naraščala tako-le:

1952	=	100	plana za leto 1954
1953	=	112	je le 58% ustvarjenih
1954	=	120	

Njen fizični obseg pa je naraščal:

1952	=	100	
1953	=	116.5	java sklada na sa-
1954	=	135	

Vzporedno s tem je porastla delovna sila:

1952	=	100	/1.630/
1953	=	107	/2.749/
1954	=	121	/1.057/

Produktivnost na enega zaposlenega pa na:

1952	=	100	/3.916/
1953	=	108	/4.737/
1954	=	111	/4.787/

pri čemer moramo ugotoviti, da je destimulativni sistem nagrajevanja zaviral povečevanje storilnosti dela.

Tudi narodni dohodek, ki je eden od bistvenih pokazateljev razvoja gospodarstva, nam v zadnjih treh letih kaže porast:

1952	=	100
1953	=	128
1954	=	166

Navedeni podatki dovolj prepričljivo dokazujejo, da se krepí ekonomska osnova mesta. Nasproti temi nam pa dohodki mesta, ki se gormirajo po predpisanih instrumentih, kažejo baš obratno sliko:

1953	=	100	/2.816/
1954	=	107	/3.020/

Primerjava dohodkov s letom 1952 ni mogoča, ker je bila konec 1952 izvršena decentralizacija državne uprave, t.j. prenos prosvetnih in zdravstvenih ustanov in notranje uprave na preračun ljudskih odborov. V letu 1954 pa kljub izdatnemu povečanju proizvodnje, storilnosti dela in narodnega dohodka ter ob skoraj istem plačilnem fondu, se dohodki MLO povečajo le za 7%.

Ta slika pa se močno polsabša, če upoštevamo, da imamo v dohodkih letošnjega leta 1.105 milj. prihrankov, prenešenih iz leta

1953, kar pomeni, da v okviru družbenega plana za leto 1954 dobi MLO le 1.915 milj.din, kar predstavlja le 68% ustvarjenih in izkoriščenih dohodkov v letu 1953.

To nam jasno kaže, da dohodki ljudskega odbora celo močno padajo ob istočasnem povečanju proizvodnje.

Slično sliko padanja nam pokaže tudi primerjava sklada za samostojno razpolaganje podjetij in sicer:

1952	=	100 /1.630/
1953	=	107 /1.749/
1954	=	65 /1.057/

Kljub temu pa gibanje plačilnega sklada za zadnji dve leti ne kaže bistvenega porasta:

1952	=	100 /3.916/
1953	=	121 /4.737/
1954	=	122 /4.787/

Primerjava z letom 1953 pa ni realna, ker se je v tem letu izvršil prehod iz sistema bonov na čiste dinarske plače. Pač pa primerjava 1953-1954 očitno kaže, da smo znatno povečanje proizvodnje dosegli praktično z istim plačilnim skladom.

In končne še primerjava indeksa cen:

Ø 1953	=	100
Ø 1954	=	97.7
Ø december 1953	=	100
Ø 1954	=	101.26

V koliki meri imajo presežni dohodki na področju MLO konjunkturalni karakter, nam prepričljivo kažejo tudi indeksi cen.

Te številke sem navedel samo v ilustracijo, ker smatram za potrebno, da smo si na jasnem da ne gre v našem primeru samo za konjunkturalne dobičke, ampak tudi za objektivne pogoje, ki so omogočili ustvarjanje sredstev nad predvidevanji po planu. Te objektivne pogoje nam jasno kaže primerjava povečanja proizvodnje in produktivnosti sama na sebi, posebno pa še v primerjavi z ustvarjanjem sredstev MLO v zadnjih letih.

22.664.000

20.407.000,

Kljub temu pa gibanje plačilnega sklada za zadnji dve leti ne kaže bistvenega porasta:

Upoštevajoč ta dejstva je Republiški Izvršni svet LRS spremenil svoj prvotni predlog, ki je predvideval povišanje participacije od 35% na 50% s tem, da je določil participacijo v višini 45%. Ker pa seveda ne moremo negirati, da niso obstojali tudi subjektivni momenti za povečanje sredstev in ker se praktično ne more potegniti neka ostra meja med prvimi in drugimi, Svet za gospodarstvo MLO smatra, upoštevajoč, da bota ukrep prispeval k stabilizaciji na trgu, da je nujno zasagotovitev izvršitve tega sklepa podvzeti sledeče ukrepe:

1. Po nalogu Izvršnega sveta so bila začasno blokirana sledeča sredstva z namenom, da se pregleda črtanje investicijskih kreditov in sestavi reducirani investicijski plan in sicer:

1. Sredstva za proračunske investicije
2. Sklad za kreditiranje gospodarskih investicij
3. Vodni sklad
4. Sklad za urejanje in varstvo gozdov
5. Račun 662
6. Račun 608 razen sklada za samostojno razpolaganje.

2. Da se poišče prihrankov za kritje te izgube predvsem v proračunu, proračunskih investicijah in odobrenih kreditih za gospodarske investicije, Svet za gospodarstvo MLO namreč smatra, da do skrajne meje ne bi šli na odvzemu sredstev podjetjem. Smatra namreč, da bi vsako nadaljnje jemanje teh sredstev povzročilo veliko gospodarsko škodo in tudi politično škodo, ki bi imela za posledico padec proizvodnje, posebno zato, ker smo videli, da se sredstva podjetij itak že bistveno zmanjšujejo napram letu 1953. Razen tega ta sredstva v sebi mali meri rušijo proporce med sredstvi za investicije in reprodukcijo, ker gre v teh primerih predvsem za manjše investicije in racionalizacije, ki ima za posledico hiter dvig proizvodnje.

3. V tej smeri se je izvršil po posameznih svetih pregled proračuna in proračunskih investicij ter odobrenih kreditov za gospodarske investicije.

Ta pregled je dal sledeče rezultate:

1. v proračunu se predvideva prihranek	12,664.000
obenem pa tudi deficit	20,407.000,
ki izvira iz nagrad zaposlenemu osebju MLO in ustanov v	

višini oca 60% od osnovne plače. Mimogrede naj omenim, da so te nagrade že izplačale vse republiške institucije in vsi ostali kraji. Ta prikanjkljaj bi predlagal, da se krije iz proračunske rezerve, ki je še neizčrpana v višini 15,307.934.

Iz proračuna torej ne moremo pričakovati prihrankov za kritje deficita.

2. Pregled proračunskih investicij kaže pa sledeše prihranje:

	odobreno po rebalansu prihrankov	
a/ Svet za stanovanjske zadeve	381,340	195,236
b/ Svet za notranje zadeve	23,600	302
c/ Tajništvo	31,935	5,013
č/ Svet za gradbene in kom.zadeve	397,546	21,764
d/ Svet za prosveto plus Svet za kulturo	249,209	39,468
e/ Svet za zdravstvo	186,710	-
f/ Svet za gospodarstvo	102,796	-
S k u p a j	1,373.136	261,784

Dotacije v gospodarstvu

	1,230
S k u p a j	263,014

Ti prihranki so bili utrjeni tako, da se prepreči gospodarska škoda, ki bi nastala radi prekinitve del in škoda, ki bi nastala vsled takih prekinitev v gradbenih podjetjih.

3. Svet za gospodarstvo MLO je pregledal tudi odobrene kredite za gospodarske investicije in prišel do sklepa, da se znižajo za 103 milijone, kjer se je osiral predvsem na dosedanje izvršitev in preprečitev gospodarske škode.

Ob upoštevanju tega se torej dobiček sniža na 251,000. Za zagotovitev kontinuitete izgradnje teh investicij je Svet za gospodarstvo MLO osigural nekaterim podjetjem večje kredite kot bo iznašala dejanska potrošnja v letošnjem letu. Vendar moram ugotoviti, da bodo natečene anuitete v prihodnjem letu znašale oca 100 milijonov dinarjev, za kar se omenjeni deficit še nadalje zmanjša na 151 milijonov.

To je sedaj številka, o kateri se moramo sedaj posebej zediniti, ali gremo še naprej na črtanje investicij in pri tem tvegamo gospodarsko škodo, ki bi pri tem nastala, ali pa sprejmemo sklep, da ta deficit pokrije proračun za leto 1955.

Svet za gospodarstvo MLO je sprejel sklep, da predlaga ureditev tega na drug način, t.j., da gremo s tem deficitom v proračun za leto 1955. Zato prosim, da skupščina to sprejme.

Ker pa v tej obrazložitvi ni še predvideno kritje izgube Zavoda socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana v višini din 128,000.0000, za kar bo dal posebej obrazložitev Svet za socialno varstvo, bi v imenu Sveta za gospodarstvo MLO predlagal, da se za kritje te izgube poveča % za socialno zavarovanje od 45% na 46.5%, s čemer bi bila krita predvidena izguba. Na seji MLO je bil sprejet sklep, da znaša povišanje do 2%. Za utrditev tega % pa se mora predhodno pregledati stanje Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana. Smatram, da je ta sklep utemeljen prdvsem z dejstvom, da se pri kritju deficita v proračunu nismo dotaknili sredstev podjetij, ta izguba Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana pa bise na ta način krila iz skladov podjetij.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Slišali ste poročilo predsednika Sveta ta gospodarstvo MLO v zvezi s situacijo, ki je nastala pri imobilizaciji sredstev v letošnjem letu. Dajem to poročilo na diskusijo.

D u l a r dr. Marijan:

V zvezi s poročilom tov.predsednika Sveta za gospodarstvo MLO, v kolikor se nanaša na problem mestnega Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, bi lahko omenil to-le: kljub temu, da so se izvršile na podlagi sklepa, ki je bil sprejet spomladi na skupščini MLO, izpremembe v organizaciji dela zavoda, kakor tudis izpremembe v samem družbenem upravljanju s fondi zavoda, vse te izpremembe niso rodile tistih rezultatov, s katerimi bi Zavod za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana lahko izšel v letošnjem letu, v letošnjem poslovnem letu brez deficita. To se pojavlja v višini din 128,000.000 in se mi zdi, da bi bilo dejansko napačno, če bi se to breme preneslo na MLO. Na ta način bi se to težavno stanje MLO, v zvezi z imobilizacijo sredstev, še povečalo. Poseči bi bilo potrebno po sredstvu, ki ga predvideva uredba in to je, da se

predpiše dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje. Predpisal bi se posebni dopolnilni prispevek tistim podjetjem, ki že plačujejo prispevek za socialno zavarovanje, za katera se plačevanje istega ugotavlja na podlagi poročil posebnih komisij v zvezi s visokim % obolenj zaradi neurejenih higijskih prilik, če je ta nadnormalno visok. Prispevek je tako malenkosten in je tu vprašanje efekta din 30.000, kar ne prihaja v poštev. Zdi se mi, da bi bilo potrebno predpisi dopolnilni prispevek tudi na področju mesta, kjer se nanj ni niti mislilo in je spomladi skupščina MLO rekla, naj se s tem počaka zaradi izida predpisa splošnega dopolnilnega prispevka. Ker je ta vveljčan tudi že v ostalih okrajih, se mi zdi pravilno, naj bi skupščina Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana stavila MLO-u tak predlog, da bi lahko o tem razpravljali že danes in sklenili, naj bi se ta dopolnilni prispevek plačeval v višini največ 2%. Ko bi konkretno tak predlog od Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana prišel, naj bi se v okviru pooblastila, katerega bi danes sprejeli v obliki odloka s strani skupščine MLO tudi predpisali. Zdi se mi pravilno, da se v situaciji, v kateri se nahajamo, za prispevek predpiše in s tem olajša stanje, v katerem je danes MLO.

R o d e Bernard:

Popolnoma se strinjam s tem, da vzamemo sredstva tam, kjer jih je preveč in tam, kjer s temi sredstvi ne gospodarijo dobro. Ne vem pa, če je pravilno, da se Slovenija zadolži od celotnih 22 milijard kar s 6 milijardami. Tistvar namreč ni v pravilnem proporciju, če vzamemo za primerjavo družbeni /narodni/ dohodek po ostalih republikah. Tu nastaja tudi vprašanje storilnosti dela pri naših podjetjih in mislim, da izgleda tako kot da se postavlja tako tudi v merilu republike. Podjetja in ustanove ne vidijo nobene stimulacije za delo. Pridemodo tega, da podjetje "x" slabo gospodari in nihče ničesar ne reče, med tem ko drugo podjetje gospodari dobro in je prikazalo vsa sredstva, ki jih je moglo spraviti skupaj in tako prikazalo cel kup dobička po tem smo pa vsi udarili. Zdaj se lahko vprašamo, ali je to, kar se dela, stimulacija za ta podjetja ali ne. Mislim, da ni.

Če bomo tako gledali, ne bomo slabih poboljšali, dobre pa bomo poslabšali. Če pogledamo narodni dohodek ostalih republik in prispevek k tem 22 milijardam in naš prispevek v višini 8 milijard, se mi zdi, da smo zelo prizadeti. Nekaj bi omenil še v zvezi s dopolnilnim prispevkom za pokritje izgube Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana. Ne strinjam se s tem, da bi povišali prispevek za socialno zavarovanje nad 45%. Smatram da če bi Zavod za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana pravilno gospodaril in štedil in spravil skupaj vse stvari, ki jih zahtevamo tudi od ostalih ustanov, nam prav gotovo ne bi bilo treba izglasovati dopolnilnega prispevka. Kolikor imam vpogleda v delo socialnega zavarovanja, vidim, oz. mora videti vsakdo, da bi se morala stvar prilično poceniti in da je gospodarstvo tam slabo in v nobenem primeru izkoriščeno tako kot bi moralo biti. Ne vem tudi kako bo v tem primeru s sredstvi podjetij, ki so sicer zelo majhna. Ne vem, kateri del sklada za samostojno razpolaganje je ustavljen, ali tisti, ki je bil ustvarjen v letu 1953, ali tisti, ki je bil ustvarjen v letu 1954? Včasih moramo v podjetjih poslušati glas ljudi in če vprašamo delavce, kakšno je njihovo mnenje o gospodarstvu v socialnem zavarovanju, potem bomo od njih dobili odgovor v tem smislu, da tega dopolnilnega prispevka ne bi mogli glasovati

M i k l a v e c Angela:

Vsi tovariši odborniki veste, da je bila vsled slabih razmer v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana poslana v zavod komisija MLO-a. Od takrat dalje se je stanje bistveno izpremenilo tako, da deficit ne bo znašal din 128.000.000. Delali smo analize in imamo že pripravljeno poročilo za skupščino MLO a delu upravnega odbora zavoda. Predvideva se, kar smo ugotovili že na seji Sveta za socialno varstvo MLO, samo deficit v višini din 70.000.000. Po odbitku dotacij s strani Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS na razliko med cenami storitev v Kliničnih bolnicah v Ljubljani in ostalih bolnicah smo prejeli din 35.000.000. Jasno je, da te številke še niso kompletne. Kar se tiče pripomb tov. Rodeta, da ni reda na Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana. Zelo veliko krivde je

na samih ljudeh. Če namreč vidimo v ambulantah mnogo ljudi, lahko vemo, da je šel vanje marsikdo, ki ni ravno potreben pomoči. Kar se tiče ukrepov proti tem nepravilnostim smo se pomenili s zdravstveno službo, zaostriili kontrolo nad izdajanjem receptov, se pomenili s podjetji glede znižanja bolniških dni in podobno. Kar se je dalo napraviti, se je napravilo in je pripravljeno poročilo za skupščino MLO.

P l e v n i k Jože:

Podprl bi predlog predsednika Sveta za gopsodatsvo MLO glede dopolnilnega prispevka za socialno zavarovanje. Dejansko smo to stvar odložili in ni bilo prav, da smo jo odložili. Prikazali smo, kako težka bo situacija glede financ naših zavodov.. Vemo, da so okaji, ki so mnogo slabši kot Ljubljana, predpisali večji dopolnilni prispevek, tako je n.pr. okraj Krško predpisal dopolnilni prispevek v višini 5%. Če bi kaj teh sredstev ostalo, jim jih bo MLO dal na razpolgo za potrebe zdravstva. Vemo, da je naše zdravstvo stalno v stiski. Če predpišemo dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje v višini do 2%, bomo v primeru razdelitve sredstev v višini 70% razdelili tako, da bo nekaj ostalo zavodam /recimo 50%/, ostalo pa bo šlo za potrebe zdravstva. v okviru MLO-a kot celote. Opozoril bi na to, da gre posebni dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje v breme sklada za plače, med tem ko gre splošni prispevek za socialno zavarovanje v breme dobička. Posredno je podjetje prizadeto, ne pa tako grobo. To z našo ekonomiko Ljubljane lahko prenesemo. Mislim, da bi bilo zelo pametno, da bi naj sprejeli sklep, da se uvede plačevanje posebnega dopolnilnega prispevka za socialno zavarovanje v višini ^{do} 2%. Res pa je tudi to, da je participacija okrajnih zavodov za socialno zavarovanje v višini 10% premajhna in da bo treba v tem smislu, kot je o tem razpravljaj že Republiški Zavod za socialno zavarovanje LRS, izvesti kakšen rebalans družbenega plana tega zavoda in bi se na ta način našlo še nekaj sredstev za okrajne zavode, ker bo nekaj teh sredstev v merilu republike vendar ostalo. Misli pa, da teh ne bo toliko, da bā z njimi mogli pokriti deficit vseh okrajnih zavodov za socialno zavarovanje.

D u l a r dr. Marijan:

Nekaj bi rad povedal zaradi popravka, ki ga je tov. "mami" navedla, da me sedaj zato ne bi kdo napačno razumel in mislil, da mi situacija ni znana. Dejstvo je namreč, da iz poročila, ki ga je naš svet dobil v zvezi s sedanjim stanjem v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, ni točno razvidno, ali je izgube 43, 70 ali 128,000.000. Situacija potem takem res še ni popolnoma jsana. Če bomo čli na to, da danes tega posebnega dopolnilnega príspevka ne bomo predpisali, ko recimo trenutno ugotavljamo, da je bila dosežena izguba mogoče res samo v višini din 43,000.000, kaj bomo pa potem napravili kasneje, ko se bo ugotovilo, da šteta znaša ne 43,000.000 ampak 70,000.000 ali pa celo 128,000.000, mogoče celo 150,000.000 in v Vztrajam pri predlogu in se mi zdi edino pravilno, da ta prispevek predpišemo, ker bomo samo na ta način lahko rešili situacijo, ki je nastala v okviru mesta in Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana.

A v š i ō Jaka:

Zvezni Izvršni svet Ljudske skupščine FLRJ je sprejel zakon glede imobilizacije sredstev kot je to pojasnil predsednik Sveta za gospodarstva MLO. To je bilo urejeno tako, da se 50% od celotnega dobička republike Slovenije imobilizira. Pri tem, pa, kakor se mi zdi, ni treba misliti, da bi republika Slovenija plačala sorazmerno več kot druge republike. To je veliko samo v akontaciji, v resnici pa bo izvršen obračun, po katerem bo šlo samo 50% in to 50% tistih sredstev, ki se bodo pokazala po bilanci v sumah pri vseh podjetjih v republiki. Kolikor je dobička po poedinih republikah, se bo istega vzelo v višini 50% v vsaki republiki. Republika pa ima sedaj možnost, da vzame v različnih podjetjih različne % z ozirom na ceno, kako so ti dobički v posameznih podjetjih nastajali. Lahko se vzame več sredstev v podjetjih, kjer je dobiček ustvarjen na račun povišanja cen, kjer pa je dobiček ustvarjen na račun večje storilnosti dela, se lahko vzame manj. Mislim, da je to popolnoma pravilno in pravilno napram ostalim republikam in ne moremo govoriti o tem, da bi bila republika Slovenija prikrajšana ali oškodovana in da bi se od Slovenije vzelo več kot od ostalih republik. Vzelo se

bo 50% od vsake republike na podlagi končnih obračunov.

D r o b e ž Franc:

Tovariši!

Nimam drugega pripomniti kot to, da se je zveza poslužila pravičnega principa in mislim, da je to, kar je podvzela, pravično. Mislim povedti samo to-le v zvezi s vprašanjem imobilizacije teh sredstev pri našem MLO- konkretno sredstev za izgradnjo stanovanj. Pravilno je, da se sredstva, ki niso bila angažirana že v tekočem letu, v katerem so bila ustvarjena, prevzamejo. Nastane pa eno vprašanje, ki ga bo treba v drugem družbenem planu poudariti in to je, da v prvi polovici leta 1955, dokler ne bodo dotekla sredstva iz gospodarstva, nimamo nobenih sredstev iz sredstev družbenega plana MLO in tudi za druge investicije ne bo sredstev, zato bo to vprašanje za Ljubljano izredno pereče, ker vemo, da že v letošnjem letu iz sredstev MLO-a sorazmerno malo gradimo, smo le bolj dograjevali in imamo že sedaj stavbe, ki niso bile v gradnji, pa so morala biti dela na njih ustavljena, sveda tam, kjer se s tem ni delala gospodarska škoda. V letu 1955 nimamo možnosti pričakovati nobenih sredstev za dograditev stanovanj iz sredstev MLO-a, razen tistih, katera je omenil predsednik Sveta za gospodarstvo MLO, za "Gradis"ovo palačo in palačo v Einspillerjevi ulici. Treba je temu dati poudarka in zelo verjetno je imel to v vidu tudi Državni sekretariat za gospodarstvo LRS. Sredstva se namreč lahko dobijo na ta način, da se preusmerijo v kapitalno izgradnjo ali v izgradnjo družbenega standarda. Teh sredstev na prvi pogled ni dosti, če se pa te številke potegnejo skupaj pri Svetu za gospodarstvo MLO, ugotavljam, da niso tako majhna in mislim, da bi bilo pravilno, da sedaj gospodarske organizacije stvar pravilno razumejo, ker se ukrepa o nečem, kar ni napačno, pač pa pravilno. Sredstva, ki se sedaj blokirajo, bodo sproščena v najkrajšem času. V tem smisku je treba v podjetjih razpravljati tudi o tem, da predvidijo primerne vsote za na-

večanje, kar bo bilo s pomočjo teh sredstev zdravstvene institucije lahko okrepljene.

ložbe v sklad za stanovanjsko izgradnjo. Na ta način se bodo zbra la ta sredstva skupaj in tako se bo lahko napravil primeren program za leto 1955 in sicer p prvi vrsti iz tehsredstev, ker mislim, da podjetja sama v svojih potavkah tiščijo sredstva v računovodstvu zato, ker predsvidevajo, da so ta sredstva pre-majhna, da bi lahko začeli z njimi samostojno delati. Če pa se gospodarske organizacije združijo v samostojno gradnjo, se pa lahko razvije sorazmerno močna stanovanjska izgradnja. Zato mislim, da bi bilo dobro, če bi predstavniki zbora proizvajal-cev MLO že v tem mesecu, predno se prâstopi k izdelavi zaključ-nih računov, razpravljali otem, naj bi se podjetja opozorila na to vprašanje. Dosedaj so bila podjetja na to vprašanje opozorjena venar so sklade ljubosumno čuvala, ker so mislila, da bodo lahko sprovedla program građenj s svojimi lastnimi sredstvi. Ugotavlja pa se, da ne bodo mogla građenj sprovesti v tisti meri kot so si sama zamislila in želela, ker so se ukrepi v zvezi s tem po-ostriili in podobno.

Kar se tiče povišanja % prispevka za socialno zavarovanje mislim, da ima predsednik Sveta za gospodarstvo MLO prav v svojem pred-logu v tem smislu, da se to napravi, ker ima to čisto sigurno tudi svoje finančno plat, če se to poveča. Podjetja bodo začela razmišljati, ali so ta sredstva previsoka, odnosno ali bodo sedaj še večja. Znatna krivda v tem pogledu je na kolektivih samih in na strani samih zavarovancev. Kadar bodo prišli kolektivi in zavarovanci do zavesti, da s takim postopanjem škodujejo tudi sani sebi, bodo prišli do zaključka, da je treba obiske v ambu-lantah kakor tudi število bolniških dni zmanjševati, zmanjševati pa tudi število izdanih receptov.

Predlog tov. Plevnika je še posebno dober zaradi tega, ker bo ostanek sredstev prišel dobrodošel, če bi se ta namenila za iz-gradnjo zdravstvenih institucij. Večkrat se namreč vprašujemo, kako priti do sredstev za izgradnjo zdravstvenih institucij. Vse hočemo zgraditi s pomočjo proračuna MLO. Takrat trkamo na vrata MLO, ko se vprašujemo, kako bomo prišli do teh sredstev. To bo ukrep, ki bo opozarjal kolektive na to, naj ta sredstva še po-večajo, ker se bodo s pomočjo teh sredstev zdravstvene institu-oije znatno okrepile.

T e p i n a ing. Marijan:

Popolnoma se strinjam s poročilom predsednika Sveta za gospodarstvo MLO in bom zanj glasoval. Zaključki in predlogi slone na temeljiti analizi. Dal pa bi samo eno priporočilo in sicer, da bi dali to poročilo in zaključke v izvlečku redakciji časopisov. Zgodi se, da pridejo take analize v redakcije časopisov nepopolne in površne in potem sledijo razni komentarji.

Kar se pa tiče deficita Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, o tem danes ne moremo sklepati, ker nam manjka tozadevno poročilo Sveta za gospodarstvo MLO. Vedeti moramo, kaj vse je v deficitu din 70.000.000, kdo je to zakrivil, kakšen je izvor tega deficita in pri katerih postavkah so bili izdatki povečani in zakaj. Sklepamo o tem lahko samo tam, kjer bomo dejansko pripoznali upravičenost deficita. O kratkem ustmenem poročilu v zvezi s tem ne moremo sklepati.

P l e v n i k Jože:

Ne bi se strinjal s predlogom tov.ing.Tepine in sicer iz tega razloga, ker bomo o tem zvedeli šele koncem meseca januraja, ko zavod dobi skupaj vse račune in ko jih tudi dejansko plača. Na koncu nas bo glava bolela, kje dobiti denar. Kljub temu, da bomo to poročilo dobili, bomo morali deficit pokriti. Ali naj potem direktor ali skupščina Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana pokrije to? To ispade tako kot da je MLO dolžan pokriti deficit. Tov.predsednik Sveta za gospodarstvo MLO je predlagal, da se posebni dopolnilni prispevek v načelu sprejme da pa dobi skupščina MLO predse analizo stanja v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, kar je vsekakor potrebno. Mislim pa, da moramo kljub temu uvideti potrebo uvedbe posebnega dopolnilnega prispevka. Nekateri okrajni zavodi za socialno zavarovanje ga že povišujejo, mi pa govorimo o tem, ali ga bomo predpisali ali ne.

P o l j a n a K. Kosa:

.....
Tov. Drobež je omenil, da se bodo odvzela sredstva za stanovanjsko izgradnjo, ki še niso bila iskoriščena v letošnjem letu, pač pa v letošnjem letu ustvarjena. Ali so pri tem mišljena sredstva

za dela, ki so v začetku dela, ali za dela na zgradbah, na katerih se sploh nedela. Slučajno sem na takem gradilišču, kateremu sledi ustavitev. To je gradnja "Gradis"-ove palače in palače na Einspillerjevi ulici. Zdaj je delo v teku in če se to naredi, bo s tem nastala ogromna gospodarska škoda preko zime. Prosil bi, da bi bila komisija pri pregledu in ugotavljanju uvidevna in šla stanje ogledovat na lice mesta, ker bi se lahko delala v nasprotnem primeru prevelika gospodarska škoda.

M r a v l j e Božo:

Popolnoma se strinjam s tem, da se sredstva imobilizirajo in da se stabilizira vrednost dinarja, po drugi strani pa je stvar v tem, da me volivci vprašujejo, kako pridemo do teh 8 milijard v primerjavi s 22 milijardami. Rekli so, da je vedil MLO pravilno politiko, da je manjša sredstva nalagal v negospodarske investicije in podobno. Če vse te stvari ne gredo sorazmerno, je to slabo za življenjski standard ljudi. Ljubljana je lansko leto jako malo gradila, med tem ko so ostale republike gradile verjetno malo več in imajo za to na razpolago tudi druga sredstva. Narodni dohodek bi lahko povečali, da ne bi bila mogoče sama Slovenija prizadeta. To govorim zato, da bom vedel dati volivcem pojasnilo. V prihodnjem letu bi bilo treba zagarantirati sredstva za negospodarske investicije. Sklad za samostojno razpolaganje podjetij namreč ni tako ogrožen in temu podjetja tudi niso bila kriva. V nasprotnem primeru bi se lahko povečal sklad za stanovanjsko izgradnjo, bil pa je blokiran in ravno zaradi tega ne pade krivda na podjetja. Torej tukaj so bili na vsak način objektivni pogoji, da so se povešala sredstva, katera je dosegel MLO, oz. podjetja MLO-a. S tem smo jasni prikazali pravilno politiko MLO-a, zato ne vem, če bi bilo pravilno, da ta sredstva izgubimo, ker bi s tem nastala gospodarska škoda. Potrebno in nujno pa je sredstva imobilizirati.

P o l a j n a r Tone:

Želel bi odgovor na vprašanje, ki mi ni jasno. Mogoče bo tov. Avšič, ki je prisostvoval razpravam v Zvezni ljudski skupščini, nekaj bolj določnega vedel, ali gre za dejansko imobilizacijo sred-

stev ali pa gre samo za preusmeritev namena trošenja tega denarja. Meni se zdi, da sem danes bral, da se s temi sredstvi že v naprej razpolaga, da je že v naprej določeno, za kaj se bodo ista uporabila in mislim, da je ta podatek sila važen za prepričevanje ljudi. V tem primeru bomo tudi veliko lažje glasovali za imobilizacijo sredstev, če gre za dejansko trditev naših organov, ali pa če gre samo za preusmeritev denarja. Ne bi se strinjal s tem, da začnemo graditi stanovanja šele drugo leto, sem za to, da se pustijo del sredstev na investicijah, ki so zaradi gradbenih težav najbolj trpele in te so ravno stanovanjske. Ne vem, če je bilo s tem v zvezi kaj bolj določnega rečeno.

P r e t n a r dr. Jože:

Videl sem v časopisih, da so se zelo previdno dotikali teh 8 milijard imobiliziranih sredstev in imel sem občutek, da bi se dalo o tem pogovoriti, težko pa je to stvar zagrabiti. To, kar so podjetja predložila, smo računali, da bo šlo vzporedno s tem za 10% znižanje cen in še marsikaj drugega smo računali. Mogoče je tako delala cela Slovenija. Podjetja so šla na to, da so hotela pošteno in fejest delati, zdaj je šlo pa preko tega, zdaj pa imamo, se bodo lahko v podjetjih čudili. Drugje so bili mogoče malo bolj liberalni. Oni so imeli in imajo več dobička, mi pa manj. Človek se pri tem lahko moti. Lahko se nam to danes maščuje ko smo planirali naše dobičke. Planirali smo jih namreč tako, da se nam zaradi tega mogoče maščuje. To me malo moti. Naskočili so name in rekli, češ, da so tisti saboterji, ki so govorili, da ne bo to do aprila namejeno. Zagred je povečal plačevanje najemnine za 25%, Ljubljana pa za 50%, med tem ko v Beogradu še danes ne plačujejo najemnine stanovanj tako. Ali sem jaz kriv, če je tako, se vprašam? Kvedjemu sem kriv v toliko, da smo začeli plačevati povečano najemnino s 1.VIII.1954 namesto s 1.VII.1954. Ta stvar se nam malo maščuje, ta natančnost namreč.

Predvčerajšnjim sem govoril stovarišem. Bil je slučajno iz krojaške stroke in začel ropotati. Rekel je: "Bil sem v Beogradu in tam krojač zasluži po 120 din na uro, kako je pa pri nas, vemo. Srbi so bili zelo dobri trgovci in so dobri trgovci tudi danes in ne zaslužijo relativno manj kot Ljubljančani. Zmerom so govorili,

kakšne šole imamo Slovenci, med tem ko imajo oni pare in zanemareno hči. Pri nas so ljudje strgani, so govorili, med tem ko se vi lahko vozite ob Sentviški šali s tramvajem, tako, da lahko res rečemo, koliko premoženja imamo. Imam občutek kot da se po drugod ni tako zgrabilo v planih in da se je podjetjem dalo malo daha. Če so jim pri planiranju dobičkov liberalno nekaj več pustili kot nam. Na ta način so podjetja ustvarila velike dobičke. To velja za naša podjetja. Tako smo prišli do tega, da plačamo sedaj 8 milijard din od 22 milijard. Oprostite tovariši, da tako laično mislim, tako mene velivci vprašajo in zato mislim, da bi bilo dobro, če bi to stvar nekoliko bolj objasnili. Ker smo bili tako natančni prisestavljanju družbenega plana, potem naj bi se nam to sedaj malo zrahljalo, ko vidimo, kako se lovimo v okrog sredstev. Slišali smo odlično sestavljeno poročilo in s številkami podprto. Tam, kjer vidimo, kako je s proizvodnjo, narodnim dohodkom in kako je s dohodkom, ki ga dobi mesto, lahko ugotovimo, da iz tega kroga ven ne bomo prišli. Meni je nejasna ravno stvar glede stanovanjskega vprašanja. S tovarišem Drobežem sem že govoril o tem. Dejstvo je, da velivci tega ne morejo trpeti, vzeti na znanje, da se denar jemlje. V Zagrebu in Beogradu se še nič ne plačuje, v Mariboru pa so napravili plačevanje najemnine tako, da so tarifo povišali povprečno za 100%, med tem ko je šlo pri nas ponekod zelo visoko.

Imamo srestva, namenjena za vzdrževanje in sredstva, namenjena za novogradnje /investicije/. Bojimo se, da ne bomo rekli češ, vi že novo gradite, mi pa še tega nimamo, kar je potrebno za vzdrževanje in se nam bodo začeli majati tudi ti fondi. Rekli bodo, mi še nimamo na raspolago dovolj sredstev za vzdrževanje in nam bodo ta lahko vzeli. v industriji pri nas/. Mislijo, da Oprostite tovariši, povedal sem to laično in z dobrim namenom, ker mislim, da bomo morali ljudem te stvari tako pojasniti in mislim, da če si stvari povemo tako, gotovo ne bo MLO tisti, ki bo to kritiziral, drugi bodo namreč morali te stvari reševati. Dolžnost imamo, da se oglasimo. Ljudje bodo rekli, sedaj, ko hočemo od njih neka pojasnila, jih vsaj dobimo. Ljudje se bodo vprašali, kje tiči krivda, da pride na Slovenijo imobiliziranih 1/3 sredstev, na vse ostale republike pa 2/3.

D e r m a s t i a Mara:

Mislím, da je tov. Avšič jasno povedal, kakšen je bil sklep Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS in FLRJ. Prvotni predlog je bil, da se republike zadolži z absolutno cifro. Med tem pa se je vodila diskusija in kot plod te diskusije se je osvojila druga varianta, t.j., da se vzame objektivno merilo 50% od planiranega dobička v primerjavi z ustvarjenim dobičkom. Da se enkrat naše tržišče normalizira, je treba da se ta sredstvačimprej imobilizirajo in zato je bil izdan ukrep, da se to plača v obliki akontacije. S tem pa ni rečeno, če je Slovenija dobila plačati 8 milijard od 22 milijrd, da bodo druge republike plačale manj, temveč ko bodo zaključni računi gotovi, gotovi pa bodo šele meseca marca ali aprila, šele takrat se bo videlo, koliko bo morala Slovenija definitivno plačati. Če bo več plačala kot je realizacija, se bodo ta plačila regulirala v končnem računu po stvarni realizaciji.

Drugo, kar je, bi rada odgovorila tov.dr. Pretnar-ju. Ne strinjam se s tem, da smo boljše gospodarsili s tem, če smo takoj začeli izvajati Uredbo o upravljanju stanovanjskih hiš. Sami sebi bi škodovali, če ne bi šli na plačevanje realne najemnine. Če pogledamo, tako, ko so bila ta sredstva dana v trošenje hišnim svetom, da se je že marsikatera fasada v Ljubljani popravila, med tem ko v Beogradu to stoji. Mislím, da je to pozitivno in da je treba iti v tem pravcu dalje. Poleg tega pa s tem naše hiše ne čakajo tega, da propadajo, ampak jih popravljamo in stalno vzdržujemo.

A v š i č Jaka:

Bojim se, da večkrat delamo napačne zaključke, češ, da smo oškodovani v odnosu na druge republike. Vidiš, da oni v Vojvodini tudi mislijo, češ, da so cene poljedeljskim pridelkom pri njih mnogo nižje kot pri nas /v odnosu na cene v industriji pri nas/. Mislijo, da so na vsakem koraku oškodovani v odnosu na republike, ki imajo večjo in bolj razvito industrijo kot oni sami. Oni mislijo, da so cene industrijskega blaga izredno visoke in da morajo oni te visoke cene plačevati in da se del sredstev odteka v Slovenijo oz. tja, kjer se to zbira. Vzeti bi morali v roke Statistički godišnjak ki je izšel pred par leti meseci in bi lahko delali primerjave na vse mogoče načine in bi si te stvari lahko pojasnili. Izgleda, da

to, kar se večkrat govori, da Slovenija mnogo investira, ne drži. Da se precej gradi, je res, res pa je pri tem to, da ta sgradbe, ki se grade, niso tako velike. Res pa je pri nas mnogo popravljenega tako, da je naše vzdrževanje res mogoče nekoliko večje kot doli. Tu, v Sloveniji, je res le precej ustvarjenega in jako težko je primerjati to med seboj. Res je a tudi to, da so ostale republike industrijsko zaostale /samo ne vse/. Narodni dohodek na 1 prebivalca pri njih je jako nizek. To je težko tako izvesti, da bi vsi ljudje jasno videli in pri tem imeli občutek pravičnosti. Ko govorimo o teh 8 milijardah v primerjavi s 22 milijardami, si mislimo, da je bilo to nepravilno izvedeno, na škodo Slovenije. V resnici pa vidimo, da so bili v začetku podatki taki kot da je bilo pri nas veliko več dobička kot pa v resnici. Ko se je vse to natančno pregledalo, se je videlo, da je le najpravičneje, da se vzame 50%, 50% pa se mora pustiti. Res je, da je gotov del dobička nastal na račun navijanja cen in da je ravno zaradi tega imela Slovenija tako mišljenje. Tudi Slovenija je vzela teh 50% dobička na znanje, ki se bo pokazal kot razlika med planiranim in dejansko ustvarjenim dobičkom. Republika pa zdaj pri poedinih podjetjih lahko zmanjša ta %, pri poedinih pa poveča, da bi na ta način zadržala stimulacijo po storilnosti dela. Ne vidimo, da obstoja tu kakšna nepravilnost. Kar se pa tiče uporabe teh 8 milijard din, Izvršni svet Ljudske skupščine FLRJ, lahko predlaga uporabo teh sredstev Zvezni ljudski skupščini FLRJ, ampak mora skupščina to uporabo preje odobriti in s novim zakonom ta sredstva razdeliti, kljub temu, da se smatra, da je najbolj pravilno, da se ta sredstva imobilizirajo in s tem olajša plačilna bilanca. Zaradi povečanja cen v zadnjih mesecih je situacija še nejasna in je potrebno počakati, da da Izvršni svet Ljudske skupščine FLRJ predlog razdelitve teh sredstev. Meni se zdi, da je to treba volivcem tako objasniti in mislim, da bi bilo o teh stvareh dobro diskutirati večkrat in bi bili volivci v tem primeru na jasnem.

T u m a O s t o j :

Dotaknil bi se par številčk, ki jih je navedel tov. Klemenčič, v kateri kor gre za konjunkturne dobičke, je prav, da se vzamejo. Iz teh

številka pa ne izgleda, da gre za konjunkturne dobičke. Če vzamemo samo storilnost dela, lahko vidimo, da smo isto povečali za 15%, na-
pram letu 1952 pa celo za 35%. To je fizični obseg proizvodnje, med tem ko znaša indeks vrednosti proizvodnje v letošnjem letu v primerjavi z letom 1952 samo 120%. To se pravi, da je Ljubljana dvignila storilnost dela. Če pogledamo poročilo o cenah, je spet splošni indeks tak, da je cena nižja. Mislim, da bi bilo dobro, predno napravimo globok poseg, ugotoviti, da Ljubljana ni slabo delala in da je odraz, da je Ljubljana dobro delala ravno v tem, da so imela podjetja tako perspektivo, da ne bomo delali posegov v škodo podjetij, katere smo delali doslej. To je ravno tisto, kar je dalo podjetjem elan, da se je storilnost dela povečala, kar dokazuje tudi številka in bo treba to poročilo tudi številčno dobro podkrepiti, da ne posegamo v podjetja, ki so dvignila svoje dohodke na račun dviga storilnosti dela, pač pa v tista, ki so dvignila svoje dohodke na račun dviganja cen. Te, da smo dobro gospodarili, velja tudi za naš proračun in investicije. Imeli smo majhne investicije in smo jih realno pripeljali do realizacije.

K l e m e n č i č ing.Ivo:

Tovariši!

Najprej se opravičujem. Zgodila se je pomota za din 2,000.000. Govoril sem o deficitu mesta v višini din 149,000.000 namesto o deficitu v višini din 151,000.000. Na diskusijo bi odgovoril sledeč na vprašanja, ki jih je postavil tovariš glede deblokacije sredstev bi odgovoril to, da je ta le začasna in da bodo ta sredstva takoj spet deblokirana in sicer že takoj po našem današnjem sklepu. Čim sprejmemo ta-le predlog oz. reduciramo investicijske plane, je jasno, da bo izvršena deblokacija sredstev. Kar se tiče nesorazmernosti med 8 in 22 milijardami, mislim, da sta tov. Mara in tov. Avšič stvar dovolj jasno razložila. Povdaril bi še to-le, da smo s to argumentacijo, ki sem vam jo danes prikazal, dejansko že dosegli gotov uspeh v okviru republike, ker je bilo prvotno s strani republike predvideno povečanje participacije od 35% na 50%. Ta % je znižan od 50% na 45%. Gre za 232,000.000 din. Ne bom govoril o pravičnosti oz. nepravičnosti teh 8 milijard v primerjavi z 22 mi-

Razumem stvar tako, da se odvede 50% razlike med planiranim in in doseženim /realiziranim/ dabičkom, ne oziraje se na to, koliko sedaj ta akontacija znaša po zveznem planu. Bodimo si glede tega na jasnem, in mislim, da je tako treba odgovoriti tudi na zborih volivcev. Kot je tov. Mara poudarila, je bil prvotni predlog zvezne administracije malo čuden in bi dejansko izpadel enostvansko. Če bi se republike zadolžilo s temi 25 milijardami, bi Slovenija bila udeležena z plačilom v višini 9 milijard. Zato je Zvezna Ljudska skupščina FLRJ ta predlog spremenila v tem smislu kot sem omenil. Z ozirom na problem, ki nastaja zaradi črtanja v veliki meri sredstev za proračunske investicije, konkretno sredstev za stanovanjsko izgradnjo, moramo ugotoviti, da ta stanovanja niso bila grajna in v mnogih primerih niti začeta, da pa je istočasno jasno, da če bi bila gradnja v večji meri izvršena, sredstev za to gradnjo ne bi črtali in bi pustili, da se dela na njih končajo. Razlika med krediti, ki jih dajemo za gospodarske investicije in proračunskimi investicijami, je precejšnja in ne smemo pustiti, da bo tukaj toliko in toliko sredstev neizčrpanih. Dejansko namreč nastaja vprašanje usode teh sredstev in presežkov, ki bi nastala zaradi zastoja na delih na investicijah ~~nekaterih~~. Če izkažemo neizvršitev proračunskih investicij, ne moremo teh investicij nadaljevati po tem planu, ampak moramo drugo leto sprejemati nov plan s pomočjo prenosa, je pa vprašanje, kakšen bo ta prenos. Strinjam se s tov. Drobežem, ko predlaga, naj se sredstva podjetjem ne okrnejo, da se naj vzporedno s to ugotovitvijo postavi ta problem v zvezi z gradnjo stanovanj. Za ta sredstva naj podjetja dajejo na razpolago sklade, da se ta problem stavi tudi pred naše delavske svete. Mislim, da bi bilo umestno to, da bi zbor proizvajalcev MLO o tem v podjetjih razpravljali in bi po mojem mnenju tudi lahko sprejel konkretni sklep o fiksnem %, koliko naj bi podjetja prispevala iz svojih skladov za samostojno razpolaganje za izgradnjo družbenega standarda. To naj bi napravili ravno s tem v zvezi, ker danes razpravljamo o tem, da se pri tem deficitu tega sklada za samostojno razpolaganje podjetij ne dotikamo.

Kar se tiče stanovanjske hiše v Einspillerjevi ulici, smo danes dopoldne govorili ravno o njej, vendar poročilo, ki smo ga dobili s terena, pravi, da na tej hiši letos ni bilo ničesar napravljenjega, da dela izvirajo še iz lanskega leta in da če tam ne začnemo takoj z delom in če z deli ne nadaljujemo, gospodarske škode ne bo in da se dela na tej hiši v tem mesecu in istočasno do konca leta ne morejo spraviti do konca prve faze. Govorili pa smo na seji Sveta za gospodarstvo MLO, da moramo še ugotoviti kaj se je letos napravilo in da bi lahko nastala gospodarska škoda, zato bomo dovolili par milijonov, da se ta deficit poveča /mogoče bo potrebno sredstev v višini din 4-5.000.000, da se zavaruje gospodarska škoda/.

Na vprašanje tov. Polajnarja, ali gre pri tej mobilizaciji za imobilizacijo teh sredstev ali za preusmeritev teh sredstev. Kolikor vem iz časopisov, je bil sprejet sklep Zvezne Ljudske skupščine FLRJ, da se ta sredstva ne imobilizirajo na direktni način, ampak, da določi Izvršni svet Ljudske skupščine FLRJ njihovo uporabo naknadno. *dr. Marijan:*

Na diskusijo tov. dr. Pretnarja, da verjetno ta razlika med planiranimi in doseženimi dobički izvira iz nasko postavljenih planov, bi vas spomnil na poročilo, ki sem ga podal ob priliki razpravljanja o odvzemu presežnih dobičkov gospodarskim organizacijam. Ugotovili smo, da izvira cca 500.000.000 din nadplaniranega dobička ravno iz nižje planiranih cen v letošnjem letu. To je konkretno na teritoriju našega ljudskega odbora. Strinjal bi se s tem, da ta razlika lahko izvira iz takega planiranja. Kar se pa tiče odobritve povečanja % za socialno zavarovanje ali do 2%, bi poudaril sledeče: *na kakšen način bomo brez vodj* Mislim, da je nujno, da danes ta sklep sprejmemo in sicer zaradi tega, ker s tem odvajamo ta prispevek pred delitvijo dobička to se pravi, postavlja se vprašanje, ali je boljše, da bomo drugo leto plačali deficit iz proračuna MLO, ali je boljše, da zdaj-le sprejmemo tak sklep, ko nam je mogoče ta znesek odediti pred zvezno delitvijo dobička in ko bi se to lahko odrazilo pri podjetjih ne za 1.5%, ampak samo v višini 0.3% od plačilnega fonda. Mislim, da je to dovolj zgovorno, da bomo to napravili danes in da morajo to zvedeti podjetja čimprej. Bolje

je, če zvedo za to preje kot pa šele takrat, ko bodo delala zaključne račune.

T e p i n a i n g. Marijan:

Če danes sklepamo tudi o tem, nam mora Zavod za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana kljub temu račun o svojem delu.

K o s t j u k o v s k i j Georgij:

Ali bo prispevek za socialno zavarovanje, povečan za do 2%, namenjen samo za kritje te izgube, ki je nastala. Če bodo oskrbni stroki znižani, bi se prispevek socialnega zavarovanja lahko zopet znižal / s 46.5% na 45%.

D r o b e ž Franc:

Hotel sem opozoriti na to, da ne gre za ustavitev te hiše, ker se ta gradi iz kreditnega sklada Gre za sošednjo stavbo.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

1. Predno preidemo na konkretno glasovanje o predloženih merah, ki bi jih moral MLO izvršiti, bi hotel na nekatere stvari še posebej opozoriti. Opozoriti je treba na to, da tukaj ne moremo in nismo upravičeni sklepati o tem, ali bomo dali ali ne bomo dali. Izgledalo, je danes tako, da predno začnemo odločati o tem, ali bomo dali ali ne bomo dali, da bo šlo težko. Tukaj je sklep Zvezne in Republiške ljudske skupščine in mi imamo v skladu z zakonom spoštovati zakon v celoti in ga sprovesti v življenje. Ne bomo danes diskutirali o tem, ali bomo dali ali ne bomo dali, ampak o tem, na kakšen način bomo brez večjih težav ta problem rešili in ga tudi v praksi kot obvezo, katero smo dobili na bazi odloka Zvezne in Republiške ljudske skupščine, izpeljali.
2. Druga stvar je vprašanje dejanske upravičenosti tega odvoda v celoti. Mislim, da so tukaj gotove kritike upravičene, upravičene iz enega od osnovnih razlogov, da vse take mere, posebno pa mere administrativne prirode čisto gotovo še na koncu leta kot mera, ki naj za nazaj rešuje gotove odnose v zvezi z družbenim izpolnjevanjem obveznosti, da take mere morajo biti nepo-

pularne in morajo imeti škodljive posledice, kadar se rekrutirajo na tak organizem kot je naš ljudski odbor. S tega stališča moramo odkrito povedati, da je treba v času, ko se prinaša družbeni plan, stvari tako temeljito oceniti, da se taki administrativni posegi ne bodo več dogajali. Po mojem mnenju bo vse večja demokratizacija in decentralizacija družbenega življenja vedno ostreje in vedno neprijetneje reagirala na take administrativne posege. Z druge strani pa moramo vzeti stvar, ki je prišla kot posledica izvestnih napak, ki so bile izvršene pod vplivom naprejšnjim neuočljivih dogajanj, ki so nastale v letu, v katerem moramo upoštevati sušo, ki je v splošnem izvršila debelns naših računov. Če hočemo, da preprečimo nadaljni skok cen in nestalnost cen, je taka administrativna mera potrebna in jo moramo odobravati. Mislim pa, da bi bila zelo opravičena kritika v tem primeru, če bi se stvar izvršila tako kot je bil prvi predlog v zvezni administraciji, da bi se šlo na administrativno sumo in bi se izvršilo na podlagi subjektivnega kriterija. To bi moglo povzročiti zelo slabe posledice in bi gotovo dalo izvestno podlago takim, ki bi rekli, po mojem mnenju, ne ravno simpatičnim izstopom, ki so danes prišli do izraza. Ravno dokaz dalnega porasta družbene kontrole nad kakršno-koli ~~nepravilnostjo~~ nepravilnostjo, ki bi lahko prizadejala udarec naši osnovni pridobitvi narodno-osvobodilne borbe, je istočasno tudi dokaz sklep naše zvezne ljudske skupščine, ki je, ne samo v osnovi spremenila predlog, ampak tudi odbila tak subjektivni kriterij odrejanja teh stvari in je vzela objektivno merilo, ki vsakega enako zadeva in zahteva združitev. Vsaka republika mora odvesti 50% od celotnega viška na račun zveznega družbenega plana. ~~bi stvari, o katerih mislim, da bi bilo potrebno~~

3. Tov. dr. Pretnar ni imel pav. Vseeno je, kako je kdo planiral. Pri teh konkretnih stvareh plani podjetij ne igrajo nobene vloge. Tak objektivni kriterij je sprejemljiv in ne samo sprejemljiv, istočasno je tudi dokaz demokratične sposobnosti naše ljudske skupščine in njene budnosti, da kakršna-koli nepravilnost ne bi prišla do izraza.
4. Povdaril bi stvar v zvezi s prispevkom za socialno zavarovanje

Strinjam se s tem, kar je rekel tov.ing. Tepina. Vedeti moramo zakaj ta sredstva dajemo. Mi smo v tem pogledu dejansko tudi odložili spomladi, ko smo diskutirali o vprašanju uvedbe dopolnilnega prispevka, to uredbo, ravno zaradi tega, ker smo hoteli, da se stvari v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana razčistijo. Mislim pa, da smo takrat pogrešili zaradi tega, ker bi morali takrat napraviti tako, da smo uvedli dopolnilni prispevek. Kljub vsem meram ne moremo rešiti deficita Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana pri stanju stopnje sredstev za pokritje teh stroškov in s izdatki, ki jih imamo v zvezi s tem. To samo poročilo s tanju v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana je pokazalo, da so bili storjeni v prid ureditve administracije poslovanja s strani upravnega odbora in administracije prilični naporji za to, da se stvari uredijo, čeprav še daleko niti jaz osebno niti vi, ne boste zadovoljni, ker obstojajo gotove stvari še odprte. Tukaj se mora postaviti vprašanje čisto konkretne praktične prirode, ali gremo na to, da v kolikor bi že morali MLO obremeniti, stojimo pred dejstvom, da bomo morali ob vsem tem govoriti še o 100,000.000 in tako še zmanjšati že itak siromašne možnosti, ki se nam obetajo in predvidevajo, ali pa da uvedemo dopolnilni doprinos in to na ta način rešimo z uvažanjem pred svezno delitvijo dobička, to se pravi na način, ki bo omilil ost, ki nas bo lahko drugo leto krvavo "zaklala". S tega stališča je popolnoma jasno, da je treba na tako vprašanje odgovoriti z "ja", ker mislim, da nihče nima korajže nositi odgovornosti obremenjevanja proračunske rezerve pri sedanj perspektivi.

Formuliral bi stvari, o katerih mislim, da bi bilo potrebno prinesiti odločitev.

1. Treba je glasovati o poročilu Sveta za gospodarstvo MLO v celoti
2. Treba je posebej glasovati o pooblastilu, da Svet za gospodarstvo MLO po konkretnem pregledu situacije v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana odredi dopolnilni doprinos v višini do 2%.

3. Da se odobri obremenitev MLO-a za din 150,000.000 na račun pomanjšanja ~~nik~~ izdatkov ali povečanja dohodkov za leto 1955.
4. Da se pooblasti predsednika MLO, da angažira sredstva proračunske rezerve za pokritje primanjkljajado 60% plač oz. nagrad uslužbencem MLO-a.

D u l a r dr. Marijan:

Predpisal naj bi se do 2% dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje na predlog skupščine Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, skladno s prdpisom.

Š v a b Franc:

Od kdaj dalje naj bi veljala ta 2%?

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Za celo leto 1955.

S t a n i č Viljem-

O tem se bo treba z ljudmi malo pogovoriti. Saj so vendar vedeli na Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, kako so delali.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

O tej stvari smo diskutirali že spomladi in se dogovorili, da bomo o kritju tega deficita odločali naknadno. Če smo takrat ta sklep sprejeli, smo sprejeli tudi obveznost in odgovornost. Že takrat smo vedeli, da bomo morali stvari urediti za nazaj.

S t a n i č Viljem:

Bilance se bodo potrdile in šele takrat se bo lahko ugotovilo, da bodo v nekaterih podjetjih izplačali samo 60%-ne plače, za Zavod za socialno zavarovanje za mesti in okraj Ljubljana, pa naj bi že danes glasovali, da jim damo sredstva. Gre zato, da imamo prečiščene pojme. Niti pravega predloga še ni, pa že govorimo o 2%-nem dopolnilnem prispevku. Ugotavljam, da še bilanca ni narejena in še niti ne vemo, koliko je "pufa".

D e r m a s t i a dr. Marijan:

Mislím, da sva s tov. ing.Klemenčič-em dovolj jasno poudarila, v čem je stvar. Kateri tovariš se s tem ne strinja? Kdo ima toliko kerajže, da prevzame nase odgovornost, da bo obremenil MLO zaradi 150,000.000 din še za stanje v Zavodu za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana v višini din 100.000.000.

K l e m e n č i č ing.Ivo:

Na seji Sveta za gospodarstvo MLO smo postavili tudi princip, da ta 2% dopolnilnega prispevka ne smeta bremeniti plačilnega fonda. Lahko se zgodi, da je nekdo "knap" z dobičkom in temu bo to vrezalo v plačilni fond. Domenili smo se, da bomo spremenili %, ki določa participacijo na dobičku, da s tem ne bomo krnili plačilnega sklada.

D e r m a s t i a dr. Marijan:

1. Z ozirom na važne odločitve dajem na glasovanje odobritev poročila Sveta za gospodarstvo MLO v celoti /ločeno obema zboroma/.

Poročilo je bilo v celoti sprejeto.

2. Dajem na glasovanje predlog za obremenitev MLO-a v višini din 150,000.000 na račun leta 1955. /ločeno obema zboroma/.

Predlog je soglasno sprejet.

3. Dajme na glasovanje /ločeno obema zboroma/ pooblastilo predsedniku MLO-a, da primanjkljaj do 60% na račun nagrad uslužbencem MLO-a nadoknadi s sredstvi iz proračunske rezerve.

4. Dajem na glasovanje /ločeno obema zboroma/, določilo o doprinosu do 2% za pokritje izgube Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana, s tem, da je to vezano s pregledom s strani skupščine Zavoda za socialno zavarovanje za mesto in okraj Ljubljana.

Predlog je soglasno sprejet.

Ad.2 / RAZPRAVA O PROBLEMATIKI PRESKRBE MESTA Z MLEKOM.

Poročilo poda tov.ing.Viktor B a j e c, član Sveta za gospodarstvo ,kakor sledi :

Tovariši ! Problematiko preskrbe mesta z mlekom je Svet za gospodarstvo že razpravljajal na treh sejah.Oč-teh problemih sta govorila že predsednik mestnega ljudskega odbora in predsednik Sveta za gospodarstvo MLO z odgovornimi možmi.Na osnovi tega je Svet za gospodarstvo sprejel sledeče poročilo:

Vsako leto se v vseh naših večih potrošnih središčih, prav tako tudi v Ljubljani, pojavlja vprašanje zadostne preskrbe mest z mlekom.Do tega prihaja zlasti v zimskih mesecih,ko nastopi zaradi prehoda krmljenja v proizvodnji priroden padec.Posebno občutno je proizvodnja mleka padla v letošnjem letu,kar se nepovoľjno odraža na ljubljanskem trgu.

Vzrokov za tako stanje v preskrbi mleka je več.Prav gotovo je osnovni razlog ta,da proizvodnja mleka ne razpolaga z zadovoljivo krmo.V kolikor bi bile količine krme še zadovoljive,pa tega ne moremo trditi za kvaliteto krmil.Občutiti je veliko pomanjkanje močnih krmil,kar pa jih je,so pa za proizvajalce predraga.

Količine mleka na terenu niso tako majhne,da ne bi mogle zadostiti vsaj najnujnejših potreb ljubljanskega potrošnika saj imamo na področju našega mesta približno 4000 krav s 10.000 litri razpoložljivega mleka za prodajo.Z dvojnimi količinami pa razpolaga področje OLO Ljubljana - okolica.Naloge naše mlekarne mora biti ,da s pravilno organizacijo zajemo to mleko.Ker pa mlekarna sama ne more preko nekaterih ovir,je dolžnost ljudske oblasti,da jo pri tem podpre.Trditi moramo,da je celotna služba mlekarstva nezadovoljiva,pomanjkljiva in nesodobna,ter daleč zaostaja za prakso,ki jo poznajo v drugih državah.Ker dobi Ljubljana v nekaj mesecih tudi novo,moderno urejeno mlekarno,katere kapacitete bo 2 - 3 krat večja od sedanje,je nujno tudi iz tega razloga pristopiti k ureditvi mlekarstva pri nas.

Zaradi pomanjkanja močnih krmil je kapaciteta proizvodnje mleka izkoriščena komaj za okrog 50 %.Pomanjkanje silosov proizvajalce

onemogoča pripraviti potrebna krmila za zimski čas, zato uporablja za močno krmljenje predvsem otrobe. Če hočemo dvigniti proizvodnjo mleka, moramo proizvajalcu zagotoviti vsaj otrobe, to pa s prepovedjo izvoza. Izvoz je baje prepovedan.

Močnih krmil manjka tudi za rejo prašičev. Prašiči bodo slabše izpitani in bo nujno moralo nastopiti tudi pomanjkanje domačih maščob. Posledica takega stanja bo večja domača potrošnja in znatno povečano povpraševanje po mleku na tržišču. Ker kmetovalec še ni začel s klanjem prašičev, je tudi to situacijo, z mlekom poslano šalo. V tem času pridobiva kmet maščobo za svojo družino iz mleka in je razumljivo, da mora v tem slučaju količina odkupa pasti.

Navzlic temu, da se je ponekod odkupna cena dvignila, se je dotok mleka zmanjšal. Poleg razloga, ki smo ga navedli v prejšnjem odstavku, nastopa pri zadrževanju mleka na strani proizvajalca še drug moment in sicer neekonomska cena mleka pri proizvajalcu, oz. nepravilno razmerje cenam mleka napram drugim živalskim proizvodom. V primerjavi s ceno jajcu, ki stane 16 do 18 dinarjev, maslo din 500.- in visoke cene žive teže pri živini, je cena konzumnemu mleku približno 16 do 20.- din vsekakor premalo vzpodbudna za proizvajalca. (gornje cene so mišljene za odkup). Pa tudi visoka cena močnih krmil ne odговarja odkupni ceni mleka. Druga ovira pri odkupovanju svežega mleka po ljubljanski mlekar ni nastopa po zunanjih mlekarah. Slednje namreč vsled svojih družbenih obveznosti prav tako iščejo primeren zaslužek za pokritje svojih obvez. S predprodajo svežega mleka te mlekarne ne dosegajo tako ugodnega finančnega uspeha, kot ga jim dovoljuje predelava. Tako je n.pr. predelano mleko v emental-ski sir plačano približno z din ~~31-45~~ 31 - 45.-, v skuto in maslo pa z din 27.-, dočim odpade na prodajo svežega mleka po odbitku režijskih stroškov tem mlekar nam le približno 21.- dinarjev.

Delo mlekarskih podjetij in manjših samostojnih mlekar ni vzklajeno. Organizirano mlekarstvo namreč zahteva koordinacijo dela med velikimi konzumnimi mlekarjami in malimi predelovalnimi obrati na terenu. Pri nas pa je to ravno nasprotno. Vsak tudi najmanjši obrat dela in prodaja le v svojem interesu, v interesu čim večjih dobičkov pri mleku in se prav nič ne čuti odgovornega za preskrbo mest in industrijskih središč z mlekom. Leži pa izključna krivda za tako stanje na mlekarskih obratih, temveč jim tako poslovanje narekujejo visoke družbene dajatve in predrago vzdrževanje delavnih sredstev. Občutno je v tem pogledu postavka prevoza, pri ka-

teri dajajo mlekarne znatna denarna sredstva za pogonsko gorivo in uvožene nadomestne dele.

Veliko škodo in višje stroške dovoza mleka povzroča mlekarnam tudi dezorganizacija, ki vlada pri razdelitvi odkupnih področij. Mlekarne nimajo svojega odrejenega odkupnega področja in se tako dogaja, da odkupujejo na istem teritoriju po dve do tri mlekarne hkrati. Značilen je v tem primer Vodic, kamor prihajajo dnevno trije kamioni: Ljubljnaski, kranjski in kamniški, čeprav vse to mleko na koncu koncev pride v Ljubljano. Podoben je primer tudi v Moravški dolini in Črnem grabnu. Seveda pa je mleko zbrano in pripeljano v Ljubljano po kranjski ali kamniški mlekarni obremenjeno z režijo teh mlekar, tudi ljubljanske, ki je in bi morala biti odgovorna za pravilno razdeljevanje mleka v mestu, posebno v času pomanjkanja istega.

Zaradi te neorganiziranosti ima večina mlekar široka žbiralna področja, kar zvišuje stroške prevoza. Po drugi strani pa je razumljivo, da trije kamioni z istega področja ne morejo oditi polni in torej tudi neizkoriščen vozni park po nepotrebnem obremenjuje mleko.

Ker je v bližini Ljubljane večje število malih mlekar-
skih obratov, ki delujejo samostojno, ne oziraje se na potrebe našega mesta, je razumljivo, da je ljubljanska mlekarna prisiljena dovažati mleko iz najbolj oddaljenih krajev naše republike, če hoče kriti potrebe našega mesta. Razumljivo je tudi, da morajo v tem slučaju prevozni stroški ljubljanske mlekarne biti znatno viši od stroškov, ki jih ima s tem na pr. kranjska, kamniška ali vrhniška mlekarna. Vsako zimo je morala ljubljanska mlekarna nabavljati mleko iz Sežane in Kočevja, pa tudi iz Štajerske in Prekmurja, od koder je pripeljala 6 - 7.000 litrov dnevno, če je hotela pokriti izpad, ki nastane v zimskih mesecih na njenem terenu. Danes sta glavna dobavitelja mleka pozimi t.j. Kočevje in Sežana, skoro odpadla. Sežanska mlekarna namreč pretežni del mleka ali masla izvozi v Trst (preko Kopra), Kočevsko posestvo siri oz. posnema, maslo izvaža, s posnetim mlekom pa vsled pomanjkanja močnih krmil krmi prašiče in mlado živino. Aktivni predeli Štajerske in Prekmurja pa rešujejo z mlekom potrošnike v Celju, Trbovljah, Mežici in Mariboru.

26

Ljubljana rabi dnevno, če računamo na osebo minimalno količino 1/4 litra mleka, približno 35.000 litrov konsumnega mleka. Od te količine ga ljubljanska mlekarna dobavi približno polovico, ostalo pa pride v Ljubljano v glavnem preko prekupčevalcev, delno po direktnih proizvajalcih, delno pa ga pripelje kamniška mlekarna (po leti nad 3.000 litrov, v zimskih mesecih pa komaj 1000 litrov dnevno). Princip ljubljanske mlekarne je, da izloči čim več posrednikov pri odkupu, ter je zato organizirala odkupe preko KZ. V tem pa je uspela le delno in sicer na področju Barja, v Horjulski dolini, za Savo, na področju občine Dolsko, v Gameljnah, na delu Vodiv in v Loški dolini, kjer zbere danes približno 2.500 litrov dnevno. Vso ostalo količino pa mora odkupovati od mlekar, kot n. pr. Škofja Loka, Kranj, Stična, Velike Lašče, Nova vas na Blokah, Vrhnika, Brežice, Št. Lovrenč in malenkostno iz Novega mesta in Sežane. Vse to mleko, kot smo že omenili, pa je že snkrat obremenjeno s stroški mlekarne, vendar mora še enkrat iti skozi proces priprave, t. j. pasterizacijo, ohlajenje in dodatno še vstekleničenje in dostava do potrošnika. Tako nam bo razumljivo, zakaj je med odkupno ceno pri proizvajalcu in prodajno ceno pri potrošniku taka razlika. Višina teh stroškov na 1 liter mleka pa je odvisna od količin, ki jih vsaka mlekarna zbere in proda in je tudi v tej smeri iskati rešitev za znižanje prodajne cene mleku. Vzemimo primer ljubljanske mlekarne: povprečna mesečna režija, vključno prevozne stroške za dovoz in razvoz mleka znaša din 4,200.000.- (za sedanji obrat). Višina teh stroškov se bistveno ne spremeni, če mlekarna odkupi in proda 450.000 litrov mleka ali 600.000 litrov mesečno. Glavni del režije odpade na prevoz in so stroški enega prevoženega kilometra približno isti, če vozi kamion s polno ali polovično obtežitvijo. Isto velja za stroške mlekarne same. Ravno ta stalnost režijskih stroškov pa narekuje mlekarji, da v lastnem interesu kot tudi z namenom, da primerno zviša odkupno ceno mleka na terenu, ne da bi pri tem trpel potrošnik, zbere, prevozi, priredi in proda čim večje količine. Zanimiva je naslednja primerjava: pri količini 14.000 litrov dnevno, ki jo mlekarna danes zbere, odpade na 1 liter mleka 12,50 stroškov (tu so vključeni tudi stroški maloprodajne mreže din 2,20 pri litru). Pri normalni količini, ki jo je mlekarna zbrala še do junija letos, t. j. 18-19.000 litrov dnevno, se je režija na 1 liter mleka zniža na 9,55 dinarjev. Če pa bi bila izkoriščena kapaciteta današnje mlekarne vsaj z 22.000 litri mleka

dnevno, bi se režija znižala na din 6.25. Če sedaj vzamemo za osnovo današnjo prodajno ceno mleka din 31.- za liter, ki je najnižja od vseh republiških centrov v državi in odbijemo režijske stroške na 1 liter mleka, kot smo jih preje navedli, vidimo, da pri današnji minimalni količini v izogib izgube bi morala odkupna cena biti določena na din 18.50, pri povprečni količini din 21.45, pri izkoriščeni kapaciteti današnje mlekarne pa bi se lahko odkupna cena dvignila na 24.75 dinarjev. Razumljivo je potem, da se predvsem konzumne mlekarne morajo boriti za čim večje izkoriščenje svojih kapacitet, naša dolžnost pa je, da jo pri tem podpremo, če se hočemo izogniti subvencioniranju mlekarne.

Za naše mesto je edino odgovorni dobavitelj mleka ljubljanska mlekarna. Takrat ko zginejo iz ljubljanskega trga razni prekupčevalci in ~~razne mlekarne~~ zunanje mlekarne, ostane vsa odgovornost za zadostno preskrbo Ljubljane z mlekom na Ljubljanski mlekarni. Vsa leta doslej z izjemo zadnjega, je dobava po ljubljanski mlekarni v zimskih mesecih narasla, kar dokazujejo naslednje številke:

januar	-	590.513	1
februar	+	566.612	1
marec	-	639.918	1
april	-	546.593	1
maj	-	584.354	1
junij	-	540.640	1
julij	-	496.150	1
avgust	-	482.082	1
september	-	474.232	1
oktober	-	474.232	1
november	-	523.436	1
december	-	419.947	1

Tako nestalnost v dobavah mleka povzročajo in seveda tudi izkoriščanje proizvajalci mleka iz ljubljanske okolice, ki kot smo že omenili zalagajo Ljubljano s polovico potrebne količine mleka. Tem ljubljanska mlekarna kot odjemalec mleka niti najmanj ni interesantna, ko pa se jim nudi prilika z direktno prodajo zaslužiti pri mleku lo do 12.- din več. Mimogrede bi še omenili, da se ti direktni prodajalci odtegujejo s tem od svojega pravega posla, t.j. proizvodnje, ker porabijo znaten del svojega časa na poti. Niso pa pri taki prodaji udeleženi le privatniki, temveč celo državna posestva, ki se nahajajo v bližini Ljubljane.

Gospodarski svet MLO si je svest odgovorne naloge, ki jo ima do ljubljanskega potrošnika, prav tako pa tudi do pogodbe, ki jo je za opremo oz. za izgradnjo nove mlekarne prevzel napram mednarodni organizaciji UNICEF. S strani sedanje Zadružne mlekarne v Ljubljani je izšla pobuda za organizacijo odnosno ureditev razmer v mlekarstvu, o kateri je doslej na večjih sejah razpravljal in podvzel naslednje ukrepe:

1. Zadružna mlekarna Ljubljana je s svojo vlogo z dne 15.IX.t.l. stavila prve predloge za ureditev razmer v mlekarni in kot osnovno zahtevala, da se ji dodeli prodajna mreža na območju mesta Ljubljane. V ta namen naj bi se likvidiralo sedanje trgovsko podjetje "Mleko" oz. pripojilo k mlekarni. Gospodarski svet je ta predlog odklonil z motivacijo, da ne kaže administrativno urejevati vprašanja združitve.
2. Na svoji seji dne 22.IX.t.l. je Gospodarski svet obširneje razpravljajal o problemih mlekarstva in sprejel naslednje sklepe:
 - a/ Podjetji Zadružna mlekarna Ljubljana in trg.podjetje "Mleko" naj na podlagi diskusije in sklepov Gospodarskega sveta pripravita predloge za reorganizacijo mlekarstva v Ljubljani, na kar bo Gospodarski svet ponovno sklepal.
 - b/ Predlog Zadružne mlekarne za prepoved prodaje nepasteriziranega mleka v Ljubljani se začasno odkloni, ker mlekarna zaradi nepopolne tehnične opreme in nezadostnih količin mleka ni v stanju realizirati svojega predloga.
 - c/ Sedanje trgovsko podjetje "Mleko" naj se preusmeri v podjetje z nalogo organizirati na področju mesta mrežo gostinskih obratov, takozvanih mlečnih rastavracij.
 - d/ Zadružna mlekarna naj se za uspešno izvajanje socialnih in zdravstvenih nalog izloči iz sestava industrije ali trgovine in postane finančno samostojen zavod pod naslovom "Mestna mlekarna". Pripoji-jo naj se ji sedanje prodajalne trgovskega podjetja "Mleko".

Zadružna mlekarna je sporazumno z direktorjem trg.podjetja "Mleko" sprejela te sklepe in v tem smislu dostavila Tajništvu za gospodarstvo 25.oktobra t.l. predlog za reorganizacijo. Delavski svet podjetja "Mleko" se s temi predlogi ni v celoti strinjal, temveč predlaga spojitve sedanjih podjetij v eno gospodarsko podjetje, ki naj prevzame vse dejavnosti sedanjih obeh podjetij.

Sekretariat za gospodarstvo LRS je na pobudo Gospodarskega sveta MLO sklical sestanek predstavnikov vseh mlekar, ki oskrbujejo Ljubljano z mlekom. Na sestanku je bilo sklenjeno, da se kot prvi ukrep za zagotovitev mleka v Ljubljani dodeli Zadružni mlekarni regres v višini din 1,000.000.-, ki naj ga mlekarna uporabi za znižanje cen otrobom. Z isto vsoto 1,000.000.- din je zagotovila pomoč tudi Glavna zadružna zveza.

Sekretariat za gospodarstvo LRS je med tem izvršil analizo stroškov v mlekarni na Vrhniki in znižal njene družbene obveznosti pri svežem mleku. S tem je zmanjšal interes vrhniške mlekarne za predelavo. Enako predloge je Sekretariat za gospodarstvo LRS na pobudo Zadružne mlekarne dal tudi OLO-jem za ostale mlekarne, ki dobavljajo mleko ljubljanski mlekarni, ter so v tem smislu bili že sklicani sestanki z zastopniki zunanjih mlekar. Samo ti predlogi ne morejo rešiti preskrbe Ljubljane z mlekom, temveč je potrebna pri reševanju tega problema pristopiti k ureditvi mlekarstva na sploh. Gospodarski svet predlaga naslednje ukrepe:

1. Svet za gospodarstvo predlaga, da se izvrši spojitev sedanjih podjetij Zadružne mlekarne in "Mleka" po že osvojenih predlogih delavskih svetov obeh podjetij.
2. Po izvršeni spojitvi naj se izločijo mlečne restavracije kot samostojna gostinska podjetja oz. gostišča.
3. Po izvršeni spojitvi in izločitvi mlečnih restavracij naj se mlekarna organizira kot finančno samostojni zavod. Gospodarski svet predlaga naj se to izvrši po stanju 31.XII.1954.
4. Svet za gospodarstvo predlaga, da se intervenira pri Izvršnem svetu Ljudske skupščine LRS, da se izvede rajonizacija odkupnih področij za mleko in zagotovi ljubljanski mlekarni zadostno odkupno področje.
5. Svet za gospodarstvo predlaga, da se priporoči IS LRS ureditev odnosov med centralnimi konzumnimi mlekarnami na področju LRS in področnimi mlekarnami, ki naj bi nastopale v glavnem kot zbirnice mleka in le delno kot predelovalnice viškov mleka po direktivah centralnih mlekar. Tudi področne mlekarne bi morale imeti status ustanove.
6. Vse ostale mlekarne izven centralnih potrošnih in zbiralnih področij naj se organizirajo po enotnem kriteriju. (Da si so nekatere industrijska, nekatera trgovinske, nekatera obrtna podjetja, to omenjam glede dajatev).

7. Svet za gospodarstvo predlaga, da se osnuje v republiškem merilu centralni organ za mlekarstvo z nalogo, da zbira in zasleduje problematiko mlekarstva od proizvodnje do potrošnika in na podlagi ugotovitev daje predloge za urejanje in reševanje mlečnega gospodarstva.
8. Svet za gospodarstvo predlaga, da se mlekarnam dovoli regres na pogonsko gorivo in mazivo ter olajšave pri nabavi rezervnih delov za mlekarske stroje in transportna sredstva.
9. Svet za gospodarstvo predlaga naj bi IS LRS podvzel vse ukrepe, da se Tovarni močnih krmil zagotovi preskrba s surovinami.

S tem bi končal z čitanjem poročila. Danes dopoldne je bil sklican sestanek na Sekretariatu za gospodarstvo LRS na katerem se je razpravljalo o preskrbi mesta z mlekom. Na osnovi izvajanj tov. dr. Breclja, Kobala, Avblja in Ingoliča, ter ostalih je prišlo do nekaterih predlogov in zaključkov ter smatram za potrebno in koristno, da bi te predloge prečital, ker se v glavnem ujemajo s predlogi Gospodarskega sveta. Hotel bi pa še omeniti to, da nam je bilo na Sekretariatu izjavljeno, da lahko dobi Ljubljana v Kočevju po 4.000 litrov mleka na dan, pa da ga noče. Že na seji je bilo pojasnjeno, da se to mleko ni jemalo, ker je bila odkupna cena predraga in bi z režijskimi stroški nikakor ne mogli doseči zahtevane cene. Na seji Sekretariata je bilo govora o ureditvi odkupne cene in o zmanjšanju razpona med odkupno in prodajno ceno. Ugotovljeno je bilo nadalje, da je bilo na razpolago 150 vagonov otrobov na mesec. Vendar pa ni bilo ugotovljeno to, kako da je takšno pomanjkanje, če je taka količina na razpolago. Verjetno je pomanjkanju otrobov krivo tudi pomanjkanje ovsa, ječmena, koruze in oljnih pogač. Napravljeni so bili sledeči predlogi:

1. Doseči je treba rajonizacijo mlekarskih področij in tako znižati prevozne stroške.
2. V doglednem času naj se izvrši prepoved prodaje nepasteriziranega mleka.
3. Regresiranje prevoza se bo izvršilo z regresom na pogonska sredstva. V smislu odloka v Sl. listu FLRJ št. 26/54 bi mlekarnе dobile n.pr. benzin po 35.- din mesto po 56.- din. To se mi zdi, da je precejšnje znižanje, posebno za one, ki prevažajo mleko od daleč.
4. Ugotovitev, da bi posestvo v Kočevju lahko dalo 4.000 litrov mleka, pa da ga mlekarna noče, ne drži. Mlekarna bi ga že vzela, vendar pa pravijo, da ga ne moremo toliko plačati, kolikor dobijo za mleko, če krmijo plemenske svinje in mlado živino, maslo pa izvozijo.

5. Družba bo regresirala konzumne mlekarne v Mariboru, Celju, Trbovljah in Ljubljani, da bodo lahko krile večje stroške z regresom v višini din 3.-.
6. Preurediti je treba organizacijo mlekarn, katere so zastarele in nehigienske. Zapro pa naj se nepotrebne mlekarne.
7. Glede organizacije prodaje mleka v Ljubljani se Sekretariat za gospodarstvo IRS strinja s spojitvijo obeh podjetij.
8. Osnuje naj se izravnalni fond, v katerega vplačujejo vse mlekarne po določenih odstotkih in iz katerega dobijo, tiste mlekarne, katere imajo višje stroške vsled daljših prevozov in drugih stroškov konzumnih mlekarn, da se ne povišajo prodajne cene.
9. Analizirati je potrebno potrebo izvoza mleka in mlečnih izdelkov.

Z regresi in drugimi ukrepi naj se povišajo odkupne cene na področju od koder že sedaj mlekarne dobivajo mleko, katerim naj se priključi še teritorij Kočevja, Cerčna, Tolmina in eventl. Sežane, vsaj z delom mleka, katerega predelajo. Po računu se je prišlo do sledečih števil, da bi se lahko dobile še naslednje kolišine mleka: iz Kočevja 4.000 litrov, Cerčna 1000 - 2000 - , Tolmina 2000, Sežana 2000, na teritoriju sedanjih mlekarn 2.000, skupaj torej 11.000 litrov dnevno. Če se to uresniči, da bi se dobilo še 11.000 litrov dnevno k današnji količini 11 - 13.000 litrov, bi bila preskrba Ljubljane zasigurana.

Po končanem poročilu da predsednik istega v razpravo.

Š k e r l a v a j Milan:

Jaz mislim na situacijo tako kot je. Ne bi pa se mi zdelo napačno predlagati, da bi se uneslo v zapisnik, da se zabranjuje proizvodnja sira. Na eni strani je tako pomanjkanje mleka, na drugi strani pa se dovoljuje ta proizvodnja. Ne smemo pozabiti, da z mlekom oskrbujemo predvsem bolnike, otroke in starčke. Kava je le kava in še do "Divka". Ta predlog naj bi ljudski odbor osvojil vsaj za čas, ko je pomanjkanje mleka pri nas. Govorilo se je o prevozu mleka iz Ljubljane, Murske Sobote itd. Ta prevoz se je uredil zato smo dobili primerne cisterne, ki so bile tako urejene, da so se lahko priklopile na vsak vlak. Sicer res to mogoče malo podraži, ceno, zato so tudi dani

41

Regresi, kar ne vpliva na podražitev mleka v Ljubljani.

Res je, da v sedanjih mesecih primanjkuje krme in da imamo baš v tem času šibko krmo za živali, imamo pa na razpolago dovolj otrobov, katere pa delno oddajamo v Srbijo. Priporočljivo bi bilo, da v novem letu Tovarna močnih krmil prejme od Izvršnega sveta nalogo, da odkupi vse otrobe. Poleg tega pa naj prejme tudi pogačice iz Oljarne. Če ne bomo imeli dovolj močne hrane bo jasno proizvodnja mleku padla ravno tako kot doslej vsako leto, dokler ne bo krila vseh potreb močne krme Tovarna krmil. Mislim, da bo Gospodarski svet to stvar uredil, ker samo s tem bomo prišli do dovoljne proizvodnje mleka.

K r i s t a n Ivan:

Poročilo, ki smo ga ravnokar čuli se deloma ujema z diskusijo na 16. volilni enoti. Mislim, da bo treba pogledati vse ugotovitve na zborih volivcev, ki se sučejo okrog mleka. Tu gre predvsem za to, da proizvajalci nimajo dovoljnega zaupanja, ker se opaža neresnost odkupnih cen. Prvotno so določili odkupne cene z din 18.- za liter, obračunali pa so jih, ko je bilo mleko že dobavljeno po din 13.-. To so izjave, ki sem jih slišal na zborih volivcev. Če je to res, potem je bilo v tej smeri velika pogreška od podjetja samega. Na vsak način je treba postaviti določene odkupne cene in se jih tudi držati.

Š k r j a n c Ivan:

Mislim, da je napaka v tem, da pričnemo o problemu mleka razpravljati šele takrat ko istega na trgu več ni. Kadar ga je dosti, takrat nihče ne pomisli na kritične mesece, ko mleka ni. To je osnovni problem, katerega je treba rešiti, da se nebo toliko razpravljalo, prišlo pa do nobebega pozitivnega zaključka. Mleko je dnevni artikel, ki ne prenese visoke režije. Ker mleko ne prenese visoke režije in ker se cene ne smejo stalno spreminjati je takrat kadar je mleka malo, vsa kriza tu. Drugo vprašanje, ki je v tej zvezi zelo aktualno je to, da so prašiči kilogram po din 180.- s tem mislim odkupno ceno, mleko pa je po din 15.-, jasno je potem, da kmetje krmijo prašiče s tem mlekom. Odkupna cena mleka pa je tako nizka, predvsem radi visokih cen prevoza. Če bomo mi šli na malenkostno zvišanje odkupnih cen ali pa mogoče celo na večje zvišanje teh cen

42
s tem ne bomo rešili problema mleka. Rešiti to stvar z regresi, mislim, da ne bi družba s tem nič "stran vrgla", temveč bi le pridobila, ker gre tu za osnovno hrano človeka, in je pravilno, da se poleg regresov zniža cena goriva za prevoz mleka in da se znižajo cene nadomestnih delov. Sicer pa smo o tem razpravljali že lani, pa smo prišli letos zopet na isto točko.

Naslednje vprašanje je vprašanje krepkih krmil. Strinjam se z izvajanjem tov. Škerlavaja. Kakor je meni znano izvozimo 25% teh proizvodov Tovarne močnih krmil v druge države. Nekatera naša trgovska podjetja so ta moment izkoristila in nastavila tropine po ceni din 35.- za kg. Ker je to tako visoka cena, da jih naši proizvajalci niso mogli kupiti in so ostale večje količine za prodajo izve naše države. Zdi se mi, da je nepravilno razmerje v cenah med mlekom in krmili, vendar je to treba urediti tako, da bodo proizvajalci mleka lahko ta krmila za čas ko ni paše za živino kupili. Znano je vsem da imamo v bližini Ljubljane večino travnikov, ki imajo kislo krmo. Ta krma dokler je sveža še nekako gre, preko jeseni in zime, ko krma postane suha nima v sebi tistega kot bi morala imeti, ta krma s katero hranimo mlekarice.

Dostikrat se dogaja, da mleko mlekarne niso odkupile, ker je bilo ali slabo ali pa ga niso imeli kam dati. V mlekarnah se je nakopičilo mleka, da se je pokvarilo ali pa so ga vračali nazaj proizvajalcem. Tako se je zgodilo, da so proizvajalci preko leta usmerili svojo prodajo drugam in se te preusmeritve tudi pozimi drže. To so stvari, ki bodo z novo mlekarno rešene.

Rajonizacija mlekarn je za pozdraviti, kajti sedaj se dogaja, da skačejo interesi posameznih odkupnih podjetij eno v drugo. Jaz sam sem bil osebno v kranjski mlekarni in videl, da se je iz Kranja odkupovalo mleko v Vodica, vozilo najprej nazaj v Kranj in šele nato v Ljubljano. Jasno, pa je, da so s tem narasli stroški prevoza. Tu smo prišlo nekako do sporazuma, da bodo gotovi kraji oddajali mleko samo na gotove kraje. Do sedaj pa so Vodice dajale n.pr. 1000 litrov v Kranj, 500 litrov v Kamnik, 1000 litrov za Ljubljano itd. Z ureditvijo teh stvari se bo rešilo tudi vprašanje preboznih sredstev, ki se bodo polno izkoristila, ne pa kot sedaj, da so kamioni vozili po 100, 500 ali 1000 litrov. Vsekakor moramo gledati, da to stvar uredimo za daljše razdobje, ne pa da vsako leto ponovno načnemo to vprašanje.

43

S i t a r Franc:

Jaz se z poročilom in z zaključki v celoti strinjam. Smatram, da bi morali na današnji seji obravnavati stvar tako, da bomo stvar rešili že za bodočnost. Iz poročila je razvidno, da je stanje v pogledu preskrbe mesta z mlekom slabo vsled pomanjkanja mleka zaradi nizke proizvodnje. Mi smo to stvar že dosti obravnavali in smo na raznih naših posestvih pričeli gledati za čim večjo mlečno možnost. Pričeli smo z reditvijo krav na področju mesta na naših močnih kmetijskih posestvih predvsem bi omenil primer na kmetijskem posestvu Bokalce. Na tem posestvu so do lanskega leta dali na trg 150 litrov mleka, dočim ga danes dajemo že preko 500 litrov. Res je, da to ni nevem koliko, če pa bomo, šli tem potom naprej bomo dosegli lepe uspehe. Do sedaj je bil povpreček na eno kravo 6 in pol litra, danes pa dosega ta povpreček 10 in pol do 11 litrov. Da pa vam pojasnim ta porast bi omenil, da Tovarna močnih krmil dela na tem posestvu svoje poizkuse. Tj. zvišanje mlečnosti je rezultat dodajanja močnih krmil. Smatram, da bo ta tovarna z povečanjem svoje proizvodnje in s tem povečanjem molnosti krav v ljubljanskem bazenu odpravila dosedanje kritične momente v mlekarstvu in je radi tega za nas izredne važnosti. Povpreček režije lahko rečemo, da je 12 dinarjev. Ta povpreček je tako visok radi ogromnih distanc med posameznimi odkupnimi podjetji in radi polpraznih voženj z kamioni. Poleg tega moramo upoštevati še dostavo in vse te stvari negativno uplivajo na produkcijo. Vsak proizvajalec se sprašuje zakaj se njemu plačuje mleko po 10 do 17.- dinarjev, dočim mora potrošnik plačevati za mleko din 31.-. Napravila se je analiza iz katere se je videlo, da je vzrok tega :

1. prevozni stroški,
2. obsežen teren,
3. posamezni mlekarski obrati morajo biti konkurenčni in
4. neurejenost odkupa.

Vsekakor pa je za pozdraviti predlog Gospodarskega sveta, da se pomaga proizvodnim podjetjem z regresi in da se gleda na to, da se proizvodnost poveča. Mi smo na našem resoru često diskutirali s kmeti, kaj bi bilo za ukreniti, da se poveča proizvodnost in da se zboljša kvaliteta mleku. Z izboljšanjem krme in z zmanjšanjem proizvodnih stroškov se bo lahko cena mleku tudi znižala. Ob današnjem stanju pa bi morala biti cena kljub regresom din 32 - 35.-. Če napravimo analizo glede proizvodnje mleka na Bokalcu, vidimo, da je mleka najbolj aktivna postavka, ker so pač oni z močnimi krmili, katere res da prejema po ceni din 24.- za kg znatno povečali to proiz-

vodnjo. En kg močnih krmil, ki jih proizvajajo Tovarna močnih krmil da 2 litra mleka, iz tega je kalkulacija povsem jasna. Ta krmila se dajejo živini poleg ostale krme. Na podlagi teh možnosti mi na področju mesta in na naših posestvih lahko povečamo živino najmanj za 30 - 40% v številu, ker ne bi bilo treba dati več tolik osnovne krme, temveč več močnih krmil. S tem bi se stremelo seveda za kvaliteto. Če gremo po tej poti po celotnem ljubljanskem bazenu bo uspeh zagotovljen, posebno še če bodo bodoče komune skrbele, da se ta stvar v tej smeti reši. To bi bila edina sigurna zagotovitev mleka.

K l e m e n č i č ing. Ivo:

Ta velik problem preskrbe mesta z mlekom je nastal v zadnjem času pred vsem radi padca proizvodnje mleka, torej iz objektivnih razlogov. Jasne so trditve, da bi se večje količine mleka lahko dobile z višjimi odkupnimi cenami mleka. V tem času pa nikakor nismo mogli riskirati povišanje prodajne cene. Res je, da so naše prodajne cene din 31.- za liter najnižje v vseh republikah, kar pa je razumljivo iz tega vzroka ker imajo oddaljenejšie odkupne centre ostale republike. Nikakor pa se ni moglo iti na to, da bi se dvignila cena mleku na račun potrošnikov. Iz poročila, ki smo ga slišali je razvidno, da nimamo možnosti, da bi dajali večje regrese iz našega proračuna za povišanje odkupnih cen. Še enkrat bi hotel poudariti, da naj bi se odkupne cene mleka, ki niso v skladu z cenami mlečnih izdelkov povišale na račun ukrepov t.j. z regresi na gorivo, rezervne dele in z drugimi ugodnostmi n.pr. zmanjšanjem amortizacije v okoliških mlekarnah, ki dobavljajo mleko Ljubljani.

P o l a j n a r Tone:

Jaz bi bil med drugimi predlogi pred vsem za predlog združitve Zadružne mlekarne z podjetjem "Mleko". Čudno se mi zde namreč ukrepi, ki so se pojavili zadnje čase v Ljubljani, ko so nekatere prodajalne enostavno obvestile z listkom na vratih, da odklanjajo vsako odgovornost za preskrbo mleka, ker ista s tem ni zadolžena. Če niso prodajalne že konkretno zadolžene za proskrbo, vendar tako postopanje disgustira kupovalce oziroma potrošnike.

Dalje bi želel predlagati, naj se kontrolira po komisija kvaliteta mleka v mlekarnah. Kvaliteta mleka je ravno v poslednjih razdobjih pereča stvar. Čim manj je bilo namreč mleka

tem bolj je bilo isto vođeno, tem bolj so bile vesele prodajalke v mlekarnah in tem bolj žalostni so bili potrošniki. Čeprav je bilo pomanjkanje mleka in isto slabo se je v tem času prodajala smetana. Baš radi tega bi bilo dobro, da se uvede ta kontrola.

Kakor sem iz poročila razumel, bi sama povečana količina mleka vplivala na znižanje cen. Vendar sedaj ko je mleka malo, bi po mojem mišljenju ne bi bilo slabo, da bi šli v riziko in povišali odkupno ceno. Prepričan sem, da bi uspeh dosegli.

Š k e r l a v a j Milan:

Ponavljam moj predlog, da bi bilo treba dati sugestijo, da pogledamo situacijo v Tovarni močnih krmil, ki nam je zelo potrebna, nima pa surovin. Naša mlevska industrija daje mesečno 120 ton otrobov mesečno, od katerega polovico dajemo v Srbijo. Mi bi nekaj teh otrobov, ki jih pošiljamo v Srbijo lahko dali Tovarni močnih krmil, pa tudi del otrobov, ki se prodajajo bi lahko šli v to tovarno. Dalje naj bi se skrbelo, da bi se pogačice iz Oljarne dajale v to tovarno, da bi na tak način prišla do surovin. To bi se lahko postavilo na ta način, da bi morali najprej tako mlevska industrija, kakor tudi Oljarne sklepiti pogodbe z Tovarno močnih krmil. Jasno pa je meni tudi to, da je v odkupnih centrih tudi pomanjkanje organizacije. Je pa res tudi to, da je mlečnost zelo nizka.

K l e m e n č i č ing. Ivo:

Rad bi povdaril še to, da je povišanje odkupnih cen precejšen riziko, lahko da mi odkupne cene zvišamo, ne bomo pa zvišali količine, kar je za nas ~~č~~lj. Zvišane odkupne cene bomo potem težko zopet znižali. Gledati moramo, da bomo količinsko dvignili nabavo mleka.

M a t e l i č Lojze:

Jaz bi dal pa ta predlog, da bi dvignili odkupne cene onim proizvajalcem, ki bi več mleka spravili skupaj. To bi dali pobudo, da bi več kmetos pričelo skupaj zbirati mleka in bi imeli se tudi interes združevati, mi pa bi na ta način dobili več mleka.

B a j e c ing. Viktor:

Jaz bi želel dati na kratko par odgovorov. Kar se

tiče predelave mleka se je uspelo v teh mlekarnah, za katere smo zainteresirani, da ne predelujejo, razen nekaterih malenkosti na Vrhniki in v Kranju, kjer imajo šole, seveda v kolikor nekje ne delajo "Kontrabant"; Štajerska in Prekmurje je bila zlata rezerva za Ljubljano, letos je tudi ta odpadla. Murska Sobota je bimela za nas na razpolago 6 do 8 tisoč litrov mleka dnevno, letos pa je hotela ustanoviti tovarno za proizvodnjo mleka v prahu, kar pa ni mogla napraviti, ker je proizvodnja mleka padla na polovico. Ptuj in Ljutomer pa imajo še rezerve, vendar dobavljajo oni viške v Mežico, trbovljeski revir itd.

Opozoril bi dalje še na formiranje odkupnih cen. To formiranje se lahko napravi na več načinov. Različne so cene radi različnih odkupnih centrov, jasno pa da nato vpliva tudi kvaliteta mleka. Pa tudi v različnih krajih so cene različne in varirajo od 19.- do 25.- din za liter. V Novem mestu je odkupna cena celo din 27.50 na licu mesta.

Kar se tiče močnih krmil bi priporočil, da se zasigura surovine za Tovarno močnih krmil, ne pa da se dopušča da se tako otrobe, kakor oljne pogače preprodajajo.

Kar se tiče kontrole kvalitet mleka bi rad pojasnil, da to ni naša kompetenca, temveč da je to stvar sanitarne inspekcije. Če bomo prišli do sklepa o spojitvi, bo seveda tudi kvaliteta boljša.

T e p i n a i n g. Marijan:

Jaz bi opozoril nato, da morajo gostišča gledati nato, da v času ko je mleka dovolj ne bo ostajalo.

Dalje bi omenil glede predloga Sveta za gospodarstvo, ki govori o osnovanju centralnega organa v republiškem merilu za mlekarstvo, ki naj zbira problematiko mlekarstva, kar je treba urediti tako, da ne bo to zgledal kot nek administrativen organ temveč naj bo organ Kmetijske zbornice in ta predlog naj se zglašuje.

Predsednik, da na glasovanje poročilo z dopolnitvami, ki so jih iznesli tovariši in z pripombo tov. ing. Tepinec.

S o g l a s n o sprejeto.

Predsednik predlaga, da se seja prekinе in ostale
točke dnevnega reda obravnavajo na prvi prihodnji seji.

Vodna zapisnika:
(Š i v i c Silvo)

P r e d s e d n i k MLO:
(Dr. Marijan D e r m a s t i a)

Overiteljja zapisnika:
(S i t a r Franc)
(Č o t a r ing. Rado)

